

**ELOFIZETÉS**

**HELYBEN:**  
 Egy évre ..... 24 korona.  
 Egy hónapra ..... 2 korona.

**VIDÉKEN:**  
 Egy évre ..... 28 korona.  
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 l.

**HIRDETÉSEK:**  
 6-szorosos petít sor egyszer 20 fill.  
 minden következőnél 16 fillér.

Stylistér petít sora 60 fillér.

# ARADI KÖZLÖNY

**POLITIKAI NAPILAP.**

**SZERKESZTŐSÉG:**

Aradi és csanádi egyesült  
 vasutak palotájában.  
 TELEFON-SZÁM: 357.

**KIADÓHIVATAL:**

Aradi Nyomda Részvény-  
 Társaság.  
 József főherceg-ut 22. ■  
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:  
**STAUBER JÓZSEF**

Csütörtök, július 6.

**Mai számunk főbb közleményei:**

Elfogadták az appropriációs javaslatot.  
 Aradi törzsisztek gyakorlati az Aldunán.  
 Birtokából kiforgatott osztrák főúr.  
 József főherceg inkognitóban.  
 Lakatos Ottó dr. a minorita-rend főnöke.  
 Károly Mihály gróf autómobil katasztrófája.  
 Végzetes látogatás.  
 Merénylet Boda Dezső ellen?  
 Lázadás a fegyházban.  
 Kémnek nézett szegedi katonatiszt

## A házvásárló váradiak.

Arad, július 5.

Volt idő, a vállalkozások és a spekulációk egy legenda korszakában, amikor valaki azt proponálta, hogy állítsanak az ország határaitra cégtáblákat, ezzel a fölirással: *Haas es Deutsch, ezelőtt Magyarország.* Ezzel jellemezték a céget, amely egyre nagyobb számmal váltotta magához a hatalmas üzleteket. Nemsokára — hallatszik helyben a tréfa — az aradi vámházak elé is kijuthat a tábla: *Nagyvárad konzorcium, ezelőtt Arad város.* Mindennap új és új házvételnek híre érkezik, amelyekre a bizonyos nagyvárad konzorcium vagy tárgyal, vagy pedig már le is kötötte a vételt. A váradi konzorcium, így mondják, jó árakat fizet, legalább az eddigi helyi viszonyokhoz képest jó árakat, úgy, hogy az emberek ajkaira önkéntelen került az a kérdés: mit akarnak vajjon ezek a váradiak.

Kissé naiv kérdés, majdnem olyan, mint Mikszáth novelláiban a szegedi kézművesé, a ki egy-egy bicskát szívesen csinált mindenkinek, de a mikor egy angol vállalkozó tizezer bicskát rendelt meg nála, gyanusnak találta a dolgot, ugyan mit akarhat ez az angol tizezer bugylibicskával? A nagyvárad konzorciumnak könnyű számot vetni azzal, hogy az ingatlanok áremelkedése, noha már jó ideje tart, nem érte el a tetőpontját, tehát jó alkalom a spekulációra; s ha ők erre hamarabb jönnek rá, mint mi aradiak, az egyszerű optikai okon mulik. Az ember a fáktól nem látja meg az erdőt, a ki egy négyemeletes ház mellett áll, nem látja olyan magasnak, mint a ki messze áll tőle.

Ez azonban a konzorcium magánügye. Közérdekű ott kezd lenni a dolog, amikor az az aggodalom száll a nyomában; vajjon nem fogja ez a tömeges házbéremeléseket maga után vonni. Ugy képzelik ezt, hogy a házvásárló társaság a legjelentősebb bérházakat magához váltja, s akkor tettség szerint csavarja a lakbéréket a legmagasabb határig.

A házbérek mindenesetre emelkednek, és emelkedni fognak, de hogy ilyen ház-ring utján a lakbéréket uralni lehessen, azt bajos elképzelni. Nem tudjuk ugyan, hogy hány házat vesznek és vehetnek össze a nagyvárad, az olvasatlan milliók urai. De tegyük föl, hogy minden házat összevesznek. Megtehetik, hisz minden ház eladó,

ha megfizetik. Mária Terézia királynőnek mondta, állítólag Hadik: A világon mindent meg lehet venni, csak meg kell adni az árát. Tehát, haminden bérházat összevesznek, s a lakásbéreket száz, vagy ötven perccel fölérő följák, ez a magas lakbér okvetlenül arra fogja ösztönözni az üres telkek, régi házak tulajdonosait, hogy bérházakat építsenek. A lakásbőség pedig megint helyre fogja állítani a házbéreket arra a nivóra, a melyet a természetes áralakulás követel. Mert annyira még se terjedhet a ring spekulációja, hogy a telkeket is megvegye s a jövő építkezéseket is biztossítsa magának.

A nagyvárad házvételnek nem jelentenek rosszabbat, mint — a mire ép a legutóbbi emissziók alatt volt példa, — a mikor más vidéki városokból erősen vásárolják az aradi részvényeket. Itt is, ott is idegen pénz jön közénk, a mit semmi esetre se lehet perhorreskálni. A papírok vásárlásánál nem kell attól tartani, hogy Temesvár hatalmat nyer az aradi piac fölött, s a házvétel, akármi-lyen nagy számmal történnek, nem jelenthetnek korlátlan hatalmat a házbérek kormányzásánál.

A lakásdrágaság tagadhatatlanul nagy Aradon, s ennek csak további emelkedése várható. A hatóságnak kötelessége ezt megfigyelni, ennek ellenszereiről gondoskodni, tekintet nélkül a nagyvárad házvételre. A mikor a viszonyok megengedik — vagy azt is mondhatnók némely eset-

## Tacsó.

Irta: Herceg Ferenc.

Valami ideges, sejtelmes csönd terült el a kastély ebédlőjében.

A háziasszony szórakozottan kinalgatta a tálat, de maga érintetlenül hagyta az ételt. Az öreg Boor tüntető jó kedvvel vágta villáját a husba, közbe azonban lopva pillantgatott a fali óra felé. Nagyon várhattak itt valakit.

A mátkapár is szótlán maradt. A szép, kevély Vilma kedvetlenül dőlt vissza tölgyfaszékén. Ajkai körül valami unatkozó, szinte keserű vonás mutatkozott, amely oldalán ülő vőlegényét, Wohlaub bárót, láthatóan nyugtalanította. A báró hol leejtette szeméről a monoklit, hol meg állig érő ingallériját igazította, azzal a bizonyos szögletes kézmozdulattal.

Csodálatos pár volt ez a mátkapár. A férfi száraz, szögletes, kiélt, — minden mozdulata a tuatgentlemanre vall; a leány junéi természetű, izmos, viruló, mint egy kinyitott Marechal Niel-rózsa.

Egyik inas besietett a szobába... Az egész társaság úgy érezte, hogy valami történt. Valamennyien a belépőre néztek, akit az általános figyelem zavarba hozott.

— Megjött? kérdezte Boorné, fölemelkedve az asztaltól.

— Bocsánat, — csak a tányérokat akartam ...

Az öreg Boor lángvörös arccal csapta az asztalra kését, villáját.

— Ugyan, hát megbolondult az egész ház? A kölyök elment és vissza fog jönni megint, — ez az egész. Gyermekkoromban néha heteken át kószáltam a havason és az ördög sem törődött velem ...

Aztán kissé szelidebben tette hozzá: Hiszen nem úgy ment, mintha világnak akarna bujdosni. Kocsin ment, a kocsist is elvitte, pénzt is vitt magával, puskát is ...

Puskát! Epen ez volt az, a mi édesanyját meg más valakit is olyan irtóztatón nyugtalanított.

— Kedves egészségükre kívánom a vacsorát! morogta a házigazda, nagy zajjal visszalökve székét.

Más valamit mondott volna, csak ne ült volna itt az a kikent kifent német az unokahuga oldalán...

Az öreg ur zöld vadászkalapja után nyúlt, aztán kiment, maga sem tudta, hogy hová.

Az istállók alatt az ispánnal találkozott össze, ennek a sopánkodása még jobban megharagította. Hogy az a vérengző bestia, odafenn a havason, megint letiport egy borjas tehenet! A mátkapár azalatt a dohányzószoba üveg-erkélyén helyezkedett el.

Vilma a hintaszéken ült és szótlánul nézett az éjbe. A távolban az erdélyi hegyek látszottak, amelyek hosszúra nyújtott, fekete hul-

lámokkal határolták a rónát. A hegyek fölött vérpiros fényben égett az égbolt. Tisztán lehetett látni a fenyvesek csipkés koronáit.

A báró, bár nem volt emberismerő, ösztönszerűen érezte, hogy a mellette ülő szép leány most ő reá gondol és hogy szíve tele van keserűséggel.

— De hát mi történik tulajdonképpen ebben a házban? kérdezte végül türelmetlen hangon.

— Viktor megszökött és most alkalmasint valami ostobaságon töri a fejét, ha még el nem követte, — mondta Vilma a nélkül, hogy érdemesnek tartaná megmozdulni.

— Azt tudom, de miért szökött meg?

— Azért, mert ön itt van ...

A leány hirtelen megfordult, ajkán gonosz mosoly mutatkozott, aztán oly közel hajolt a báróhoz, hogy az érezhette hajának finom illatát. Talán élvezni akarta vőlegénye meglepetését, mert azt mondta: Viktor belém van bolondulva!

— Önbe? Az a gyerek! kiáltotta a báró elesodálkozva.

— Igen, az a gyerek ... Szenvedélyesen, szinte vadul szeret ... Régen tudtam, de nem vettem komolyan. Rosszul tettem ...

A báró szemébe csipette monokliját.

— Bocsánat, — hogy érti azt: komolyan venni?

A szép leány ajkán megint gonosz mosoly vonult végig.

ben: megkövetelik — a házbér emelését, megteszi azt az aradi háziur, aki nem tudta, vagy nem akarta eladni a váradiaknak a házát. Viszont senki se fog a nagyváradiak számára kétszeres házbért fizetni, a míg a számára olcsóbb lakást is adnak, vagy építenek.

## Elfogadták az appropriációs javaslatot.

(A képviselőház ülése.)

Lárvirati tudósítás.

Budapest július 5.

A képviselőház ma általánosságban és részleteiben is elfogadta az appropriációs javaslatot és áttért a földhitelintézetek országos szövetségéről szóló javaslat tárgyalására.

A mai ülés folyamán Khuen gróf miniszterelnök két ízben is felszólalt a kormányelnök mai parlamenti beszédei az egyébként is kedvező politikai helyzetet még javították. Héderváry grófnak meg van az a szép tehetsége, hogy szavaival békitson és az embereket egymáshoz közelebb hozza. E mellett azonban azokra nézve, amik politikájának lényegéhez tartoznak, pusztán a maga helyzetének könnyítésére sohasem tesz engedményeket. Így történt ezúttal is.

A miniszterelnök hajszályait sem engedett abból a meggyőződéséből, hogy a véderőreform a nemzet érdekében szükséges. Egyúttal azonban sikerült meggyőznie szinte az egész hallgatóságát arról is, hogy a választó-reformot minden elodázás nélkül szintén meg fogja valósítani. A kormányelnök odáig ment, hogy elfogadta Batthyány Tivadar határozati javaslatának azt a részét, amelyben a népszámlálási adatok sürgősebb feldolgozására akarta a kormányt utasítani. Mindez természetesen igen jó hatást tett s mutatja azt, mennyire ura Héderváry a mai szituációnak és mennyi része van neki abban, ha a véderővitára olyan kedvező athmoszféra keletkezett, aminőt még nem is olyan régen senki sem tartott lehetségesnek.

A képviselőház mai üléséről részletes tudósításunk a következő:

Kabos Ferenc alelnök 10 után nyitja meg az ülést. Hitelesítik a jegyzőkönyvet.

Elnök: Jelenti, hogy Láng Mihály dr. és Tauscher Béla mandátumukat nem támadták meg, tehát végleg igazoltatták. Szabadságot kérnek Benyovszky Sándor gróf, Meskó László, Fekete Márton, Malatinszky György.

Interpellációt csupán Benedek János jegyezte be a osomagszállító társaság tárgyában.

Következett az appropriációs vita folytatása.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök: Válaszol a vita során elhangzott beszédekre. Hollóval szemben kijelenti, hogy a véderő fejlesztése szükséglet, amelynek jótéteményét az ország minden polgára élvezni fogja. Ezenkívül prestízsünket is az állam biztonságát növelni fogja. A szónokok azon vádjával szemben, hogy a jelen parlament nem fejezi ki a népakaratot. Kijelenti, hogy az utolsó választások alkalmával a kormány előzetes programja alapján minden erőszak nélkül nyerte a többséget, pedig e programban a véderő reform benne foglaltatott.

A kormány e reformot végre fogja hajtani minden megszakítás nélkül. Majd a népjólétről beszél és rámutat arra, hogy az egész országban anyagi és szociális javulás állott be és remény van arra, hogy a terhek és áldozatok meg fogják hozni gyümölcsüket. Batthyány-nak válaszolva kijelenti azt, hogy a külügyi politikánk teljesen megnyugtató és a nagyhatalmi állásnak megfelelő kilátásba helyezi a magyar ágyúgyár felállítását. Rámutat arra, hogy Bosznia államjogi helyzetét már törvényjavaslattal fogják tisztázni. Hosszasan foglalkozik a választójoggal és kijelenti, hogy erről már többször nyilatkozott, de a javaslatot addig nem lehet benyújtani, amíg a népszámlálási adatok készen nincsenek. Ez fontos és addig véleményt csakis frázisokkal lehet alkotni, de erre az utra nem akarja az ellenzék követni. (Taps jobbról, zaj balról.) Lehet, hogy az adatokat előbb megtudja szerezni, semmint ezt az ellenzék hiszi és akkor be is fogja nyújtani a javaslatot, csak akkor ne akarja az ellenzék a javaslat törvényerőre emelését meghiúsítani. Rámutat arra, hogy a kormány minden téren e kötelességét teljesíti is, kéri a benyújtott határozati javaslat elutasítását.

Zárszó jogán Déry Zoltán szól. Hosszasan polemizál Lukács pénzügyminiszter tegnapi és a miniszterelnök mai beszédével. Végül kéri határozati javaslat elfogadását.

Khuen-Héderváry Károly: Válaszol Dérynek és visszautasítja azon kijelentését, hogy a kormány nem képviseli a nemzeti akaratot. Ha neki más a politikai véleménye, az még nem jogosítja fel őt ilyen kijelentésre. Ha a volt szabadelvű párt nem is volt képviselve a múlt ekleusban a parlamentben, azért az a párt élt az országban. A 67 esek meg tudták várni, amíg a nemzeti akarat elseperte a koalíciót, várja meg az ellenzék is, amíg elsepri a mai kor-

mánypártot, a nemzeti akarat. Kijelenti, hogy nem zárkózna el az új választások elől, mert nyugodtan menne a nemzet ítélete elé. De ezzel a dologgal nem lehet játszani akkor, amikor az új választást a nemzet egy kis részé kívánja csak. A jövő alkotásokkal szemben azt állítja, hogy haladás van minden téren. A nemzet megbizik a képviselőiben és nincsen szükség az új választásokra. Végül válaszol Szekulics horvát képviselő szavaira és kéri a javaslat elfogadását.

A Ház ezután csak Batthyány Tivadar gróf határozati javaslatát fogadta el, a többit elvetette.

Az appropriációt a Ház megszavazta.

Szünet után

Berzeviczy Albert foglalja el az einöki széket.

Részleteiben is elfogadták a javaslatot.

Heltai Ferenc előadó az új vicinális vasutakról szóló miniszteri jelentések tudomásulvételét ajánlja. (Tudomásul veszik.)

Beöthy László előadó ismerteti és elfogadásra ajánlja a földhitelintézetek országos szövetségéről szóló törvényjavaslatot, melynek célja a parcellázás és telepítés megkönnyítése.

Ráth Endre: A függetlenségi és 48-as párt nevében kijelenti, hogy a javaslatot megsavazza. Sajnálja, hogy ezt a fontos javaslatot oly későn terjesztette elő a pénzügyminiszter, hogy az érdekelt köröknek alig volt alkalmuk vele foglalkozni. Az állam döntő befolyásának biztosítása a banknál aggályokat támaszt az ellenzékben, mert könnyen pártsemponatok érvényesítésére használhatják. Ugy hallja, hogy az intézet élére egy munkapárti korifeust akarnak állítani. Ez ellenkeznék az összeférhetlenségi törvényvel! A javaslat egyik pontja szerint a telepes eltávolítható lakhelyéről, ha az illető a telep belbékéjét megzavarja.

Batthyány Tivadar gróf: Ezt a szakaszt ki kell hagyni! (Helyeslés.)

Ráth Endre szerint ezt az intézkedést a választásoknál a kormány presszióra is felhasználhatja.

Várady Zsigmond: Elfogadja a javaslatot, mert úgy látja, hogy az törvényerőre emelkedése esetén elő fogja segíteni a nagy birtokoknak kis birtokokká való átalakulását. Ez Magyarországon fontos közérdek és nem szabad törődni azzal, ha egyes parcellázással foglalkozó magánvállalatok kárt szenvednek. A javaslatban foglalt kedvezmények magánvállalkozással szemben az intézetnek igen nagy előnyöket biztosítanak.

Kelemen Samu: Ez nem altruizmus!

Várady Zsigmond figyelmeztet arra, hogy a magyar parasztnak életbevágó szüksége van arra, hogy a kötött birtok örökbérlet alakjában kezére jusson. Foglalkozik a feldarabolási illeté-

— Szólnom kellett volna az édes anyjának, hogy tiltsa el a fiát attól, hogy engem szeressen, mondta szárazon.

A báró nem tudta, hogy gunyolódik-e vele a leány, vagy komolyan beszél.

— Én csak annyit vettem észre, hogy csökönyösen kerül, jegyezte meg később.

— Ön talán nem is sejtí, hogy milyen veszedelemben forgott? szölt a leány, hidegen mérve végig völegényét.

— Én? Ah! Boosánat ...

Vilma vállat vont és nem beszélt többet. Most is, mint már egész nap, az a csodálatos korán érett fiú járt az eszében.

Már tacsó korában, mikor együtt kocsikáztak, szaladgáltak a kastély verőfényes parkjában, valami lovagias rajongással viselkedett szép, idősebb cousine-ja iránt.

— Ha ember leszek, feleségemmé teszek, mondta akárhányszor.

— Te tacsó, hiszen anyád lehetnél!

— Ot év, az nem különbség... Meglásd, elveszlek... Ha más valakit szeretsz, megölöm...

Szép fekete szeme ilyenkor sötétlen esil-logott.

Azelőtt való este érkezett haza vakációra a Teréziánumból. Mikor meglátta a bárót és meghallotta, hogy ez a Vilma völegénye, krétafahér lett s nem evett többet.

Éjjel megkopogtatta a menyasszony ablakát. Sápadtan, dult arccal állott a kertben.

— Vilma! azt nem teheted... Nem szere-

ted te azt a németet... Kergesd szélnék és várj reám ...

— Viktor, hát megbolondultál?

— Vilma, én nem tudok nélküled élni!

— De mi jut eszedbe? Te tacsó! Eredj aludni, mert bevádoltak az anyádnál ...

A fiú egy szökéssel fönn termett az ablakon és izmos karjával merészen magához ölelte cousine-ját.

— Én nem vagyok gyerek és szeretlek ...

A menyasszony megrémült. Nem, ez nem volt gyerek! Most vette csak észre, hogy pongyolában van... Kiragadta magát az ölelő karokból, segítségért kiáltott, fel akarta lármázni a házat ...

— Meg fogod látni, hogy férfi vagyok, — különb annál! mondta Viktor, aztán eltűnt a kertben.

Azóta nem látták a házbán. És Vilmán, hogy megint egyedül találta magát völegényével, valami hideg, sötét szomorúság vett erőt, a melyről meg volt győződve, hogy egész életén át fog tartani.

A báró megszöla't. Kellemetlen hangja felriasztotta a leányt ábrándozásából.

— Nem akarom ezt a vendégszerető házat becsmérlni, de úgy találom, hogy ezekben az ilondai Boorokban több a temperamentum, mint a jó izlés. Mindig szerették a lovagias pose-okat, egyikük sem akar normális emberszámba menni. Az öreg is azért biceg, mert egyszer valami rózsaszínű rongy kedvéért leugrott a második emeletről...

Elhallgatott. Kivül valami rikoltás hallatszott, valaki aztán úgy beosapta az ebédő ajtaját, hogy kiugrott a kulcsa. A kert sötét bokrai közt vörös fáklafény lobogott...

— Mit mondtam? a fiatal szeladon már megjött; gunyolódott a báró.

A kastély előtt kocsik állott meg, a magas bakról egy fiatal ember ugrott le. Széles vállu, domboru mellü fiú, a Boorok bronzszínü, szilárd profiljával.

— Des anyja már akkor átölelte.

— Viktor! Csak hogy megjöttél... Hol jártál? Te haszontalan kölyök! Teremtöm, — milyen a ruhád!

A ruhája tépett volt és sáros, izmos nyakáról is lepattant az inggomb.

Az öreg Boor hatalmas alakja előbicegett valahonnan az istállók felől.

— Ohó, te kölyök, hát merre osavartogtál?

A fiú félig alázatosan, félig dacosan állott apja előtt, mint az elkényeztetett gyerek, a ki tudja, hogy úgy sem büntetik meg komolyan.

E pillanatban leérkezett a mátkapár is. Alkalmasint csak tisztességből jöttek, nehogy közömbösöknek mondják őket, mikor az egész kastély örül.

Viktor, mintha ezt várta volna csak, oda-intette az öreg kocsist a fáklával, aztán maga odalépett a kocsihoz, valami fertelmes, lompos nagy dolgot kapott a félvállára s odalódította Vilma lába elé. Piszkos, rojtos szőnyeg

kek kérdésével, amely fontos érdeke a parasztság számára.

Baross János a Kossuth párt nevében kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja.

Az interpellációkra került volna a sor, de Benedek János elállott a szótól.

Einök az ülést két órákor berekesztette.

## Aradi törzstisztek gyakorlatai az Aldunán.

— A helyőrség őszi manőverei. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Csönd borítja az aradi kaszárnyákat. „Waffenruhe“-t rendelt el a hadügyminiszter, aratási szabadságra bocsátották a katonákat. A tisztikar nagy része is háromheti szabadságra ment, hogy aztán pihent erővel, fokozott mértékben kezdhesék meg a szeptemberi királygyakorlatok előkészületeit. A törzstisztek azonban nem pihennek most sem.

Terepfelvételek vannak a biharmegyei Réven, amelyen Seefranz József hadtestparancsnok vezetése alatt résztvettek a hetedik hadtest összes törzstisztszei. A terepfelvétel tulajdonképpen vizsga volt, ugynevezett törzstiszti „Prüfung“, amelyen már az előléptetésre váró kapitányok is papiros hadtestekkel operáltak. Minden tiszt rangjához mérten nagyobb csapatot kapott, mint a milyen megilletné. A vizsga rendkívül nehéz volt, mert óriási hadtesteket kellett dirigálni.

Alig ért véget a nehéz, fáradságos munka, egész váratlanul parancs érkezett, hogy a VII. hadtest vezérkara Zomlinban átkelési gyakorlatokat végezzen a Dunán.

E megbeszélésen az aradi ezredeket béla-falvi Fekete Miklós vezérőrnagy képviseli. Az „Überschiffung“ célja az, hogy a Dél felé való előnyomulás részletes tervét előkészítse. Egész Balkán-hadiarat terve kerül ez alkalommal megvitatás alá, amelynek egyébként katonai műnyelven „Applikatorische Beschreibung“ a neve.

A teljesen váratlan parancs általános feltűnést keltett katonai körökben s igen sok találgatásra adott alkalmat. Akadtak egyesek, akik a legujabb Balkán-konfliktust hozták fel okul. Az albánkérdés erősen elmérgesítette a

helyzetet Törökország és Montenegró között és nem lehetetlen, hogy az ügy miatt rövid időn belül európai konferenciát hívnak össze s egyesek már tudni vélik, hogy ez az európai konferencia újból az osztrák-magyar monarchiát fogja megbizni a rend helyreállításával. Hogy e találgatásoknak mennyi alapjuk van, azt természetesen csak a jövő eseményei mutatják majd meg.

A szeptemberi királygyakorlatokat megelőzőleg minden évben a hetedik hadtest ezredei nagygyakorlatra gyűlnek össze. Rendesen három-négy hétig is eltart ez a nagygyakorlat. Az idén kivételesen csak igen rövid ideig fog eltartani. Belényes környékén lesznek a gyakorlatok, amelyeken csak az aradi, nagyváradi és szegedi ezredek vesznek részt. Ezt megelőzőleg az aradi 33. gyalogezred hadosztálygyakorlatot tart Borosjenő és Csermő között. A gyakorlat előreláthatólag négy napig is eltart. Érdekes dolog, hogy az ezred három zászlóalját két részre osztják, tehát tizenkét századból két hadiszázadot alkotnak. Annak a törzstisztnak, aki a századparancsnokságot megkapja, semmiféle utasítást nem adnak. Mindössze előre annyit állapítottak meg, hogy a két század egyidőben indul meg s éjjel fog találkozni. Egyéb utasítás nincs. A századparancsnok úgy intézkedhet, amint jónak látja.

Ezt a katonai körökben nagy érdeklődéssel várt gyakorlatot előreláthatólag az aratási szabadságidő letelte után nyomban megtartják.

Mint kétségtelenül megbizható forrásból vett értesülést említjük fel azt is, hogy a jövő évben Biharmegyében lesznek a királygyakorlatok.

Seefranz József temesvári hadtestparancsnok hétfőn inkognitóban Nagyváradon járt s illetékes körökkel tárgyalásokat folytatott a jövő évi királygyakorlatok helyének megállapításáról. A hadtestparancsnok, aki igen jól ismeri Biharvármegye minden zegét-zugát, a leghatározottabban kijelentette, hogy ha csak valami különösebb akadály közbe nem jön, 1912-ben Biharvármegyében, valószínűleg Nagyvárad környékén tartják meg az őszi királygyakorlatokat, amelyen természetesen jelen lesz őfelsége és Ferenc Ferdinánd trónörökös is.

előre ment, puskával a hóna alatt, én meg utána; felváltva imádkoztam, hol meg úgy bögtem, mint az eltévedt borjú... A medvét ugyan nem lehet bolonddá tenni, de kiön odujából, mert azt hiszi, hogy csufolni akarjuk... Egyszerre mérges dorgogást hallunk... Teremtőm! a bestia ott áll előttünk, vagy husz lépésnyire a holdfényben... Akkor, mint egy bivaly; iszonyu, lompos... Ugy megijedtem, hogy borjubögésem kukorékolásába csapott át... A fiatal ur pedig lassan térdre ereszkedett, arcához emelte puskáját és egyetlen lövéssel halomra lötte a medvét. A golyó a szemébe ment... Meg se vakkant többet...

Az öreg elhallgatott és várta a borralvóját.

Vilma pedig ott állott, a pitvar oszlopának támaszkodva és homályos szemekkel nézte a diadaltól mámoros fiút.

Soha oly királyi szépnek nem látta, mint most, mikor karcu alakja a vörös tüzfényben fűdött. Szépnek látta és oly idegennek.

A kevély leány megalázkodva érezte, hogy kettőjük közt a másik az erősebb és sejtette, hogy a fiu, aki tegnap még ablaka alatt koldult, holnap, ezzel az elbizakodott mosolyával, már diktátorként fog uralkodni a szívek fölött.

Es el fogja felejteni a tegnapot és azt az asszonyt, aki valamelyik csehországi városkában éli sivár életét.

## Birtokából kiforgatott osztrák főúr.

— Bécsből megszökött nagykereskedő. —

Távirati tudósítás.

Bécs, július 5.

Az osztrák főváros éjjeli világában, előkelő mulatóhelyein, továbbá a legelőkelőbb kereskedői körökben ismert fiatal nagykereskedő szökése kelt óriási feltűnést. Koplíck Arthur huszonhat esztendőes divatárú-kereskedő tűnt el Bécsből több százezer korona adósság hátrahagyásával.

Két esztendő előtt tűnt föl Bécsben a rendkívül elegáns külsejű, sokat utazott és valamennyi világnyelvet beszélő fiatalember. Azt mondják, hogy azelőtt Londonban és Brünneben volt posztókereskedése és értette a módját annak, hogy a bécsi céget csakamar hitelképessé tegye. El tudta hitetni, hogy Abessziniában Adiz-Abbeában fióközletet is nyitott és eme telepítménye részére veszi igénybe a hihetetlen mennyiségű árut. Még a tavasszal tudomására hozta ismerőseinek, hogy május hónap végén üzleti utra kel Németországba és senki sem merte elképzelni, hogy Koplíck szökésre készül. Május 22-én utazott el Bécsből, s minthogy a bement időben nem érkezett vissza, azt hitték, hogy üzleti ügyek akadályozták meg ebben. Időközben esedékesek lettek a váltók, s minthogy nem rendezte senki, a rendőrségnél csakamar megkezdődött a feljelentések sorozata, amely még ma sincs befejezve.

A legnagyobb kárt az osztrák arisztokráciának egyik előkelő tagja szenvedte. Ügynökök útján kötött ismeretséget Koplíckkal és a nagykereskedő annyira imponált neki, hogy opiót biztosított részére Alsó-Ausztriában fekvő és 1,700,000 koronát érő egyik birtokára. A nagybirtokosnak pénzre volt szüksége és Koplíck megígérte, hogy kedvezően eladja a birtokot, aki föntartotta a maga számára a birtokjogot. A már megterhelt birtokra második helyen akart pénzt felvenni az osztrák mánás és erre a célra átadott a nagykereskedőnek 570.000 korona értékű váltót. Ez nem tudott, vagy nem akart pénzt szerezni, de a váltókat visszaszolgáltatta. Most a birtok eladására került a sor. Egymillióöttszázezer koronán kelt el és Koplíck a pénzt megtartotta magának. Hatszázhetvenezer korona készpénzt kapott a vevőtől és azt ígérte a főurnak, hogy mindaddig öt százalékot fizet a pénz után, míg le nem törlesztette a teljes vételárat. Fizetett is kamatok fejében körülbelül 250,000 koronát és így még 1350000 koronával tartozik. Ezzel az összeggel megszökött, úgy, hogy a főurnak most sem birtoka, sem pénze nincs. Rá tudta venni arra is, hogy körülbelül 100,000 korona értékű váltón mint kezes fizetési kötelezettséget vállalt és most ezzel az összeggel is károsult, mert Koplíck a váltókon tuladott.

A feljelentők között van egy angol posztógyár is, amelynél egész márciusig pontos fizető volt és akkor megsokszorozta rendeléseit. El tudta hitetni a céggel, hogy abessziniái üzlete részére vásárol és körülbelül 151,000 korona hitelt vett igénybe, de mint most kitűnt, az árut megérkezte után azonnal elköttyavetelte.

Egy bécsi selyemáru cég is nagy összeggel károsult, de nem tett bünvádi feljelentést a megszökött nagykereskedő ellen. Mintegy 170.000 korona értékű árut vásárolt az utóbbi időben s erre mindössze 19.000 koronát fizetett készpénzben, a többit váltóval fedezte.

Ezzel a három esettel azonban még nincs kimerítve a nagykereskedő bűnlajstroma. Eitü-

félének látszott; csak mikor szétterítette a homokban, látták, hogy egy óriási, még véres medvebőr. A koponya, a melynek a tátott szájában ujjnyi hosszú fogak csillogtak, a bőrről volt.

A fiu a földre dobta sapkáját és végigsimított haján.

— Valami nászajándékot akartam a cousine-omnak hozni, — de mert nem volt pénzem, fölmentem a havasra és ezt lenyuztam a gazdája hátáról... Ez most divatos a dohányzószobákban...

A báró kiejtette szeméből a monoklit; Boorné halálsápadtan támaszkodott férje karjára, az öreg pedig, a kit világeletemben soha semmiféle dolog meg nem lepett, botjával egykedvűen piszkálgatta a medvebőrt.

— Ez már valami, mondta. Hát lelőtted azt a veszett bestiát?

Egy boeskoros, öreg mőc tolakodott elő valabonnan. Éneklő hangsúlyozással, tulzó kifejezésekben mondta el az urfi hőstettét, a melynek ő szemtanuja volt.

—... Tegnap éjjélkor történt... Az urfi azt mondta: Juon, tíz pengőt kapsz, ha odavezetsz a medvéhez... No, mondtam, ezt az emberevőt csak elkerülni nehéz, megtalálni könnyű... Fölmentünk az ördögkertihe... a nagyságos ur tudja; az ördögkerti fenn van a fenyvesek fölött, telve bolondos formájú kövekkel, a melyeket az ördögök dobáltak szét duhaj jókedvükben... A fenevad onnan szokott letörni a legelőkre... A fiatal ur

nése óta 250.000 korona értékű váltója került elő, amelyekre természetesen nincs fedezet. Mielőtt elutazott, több banknál felvette betétjeit, úgy, hogy minden valószínűség szerint körülbelül kétmillió korona bűnös uton szerzett pénzzel fordított hátat nagy stilben végrehajtott csalásai színhelyének.

Koplick igen nagy lábon élt, igen sok nőismeretséget kötött és állandóan nagy társasággal volt látható az előkelő mulatóhelyeken, ahol sok pénzt költött el.

## Lakatos Ottó dr. a minorita-rend főnöke.

— A szegedi káptalan nagygyűlése. —  
(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Szeged, jul. 5.

Ma délelőtt folyt le Szegeden a magyarországi minorita-rend nagygyűlése, melynek kiemelt és legfontosabb pontja a magyarországi tartományi főnök megválasztása volt. A tartományi főnöki állásra a magyar minoriták eddigi főnökét, Lakatos Ottó dr.-t választották meg nagy szótöbbséggel Czaich Gilbert dr.-ral szemben, akit általánosságban a Vatikán jelöltének tartottak. A választást heves küzdelem előzte meg, melynek során a legkülönbözőbb híresztelések kaptak lábra. A „Katolikus Tudósító” című nyomtatott lap nyomán az egész sajtót bejárta Lakatos Ottó dr.-nak egy állítólagos nyilatkozata, mely arról szólt, hogy újbóli megválasztatása esetén sem fogadja el a tisztséget és nyugalomba vonul.

Késő éjjel kaptuk ezt a híradást, melynek valódiságát nem volt módunkban ellenőrizni és így jelent meg lapunk mai számában. Most kiderült, hogy a nyomtatott lap tévedett, mert a fenti nyilatkozatot nem Lakatos Ottó, hanem Csák Czirják dr. tette.

Az „Aradi Közlöny” már délután két órákor rendkívüli kiadásban számolt be a választás eredményéről. A választás lefolyásáról szóló részletes tudósításunk itt következik:

Lakatos Ottó dr. eddigi tartományi rendfőnök megbízatása szerdán reggel lejárt. A rendfőnök ekkor átadta a rend jelvényeit és pecsétét Mileta Jeromos dr. generális asszisztensnek, a nagygyűlés elnökének és most már ő is szürke rendtag lett.

Ma reggel hét órákor Mileta Jeromos dr. isteni tiszteletet tartott. A választógyűlést félkilenckor nyitotta meg. A rendtagok az évszázados kolostor első emeleti nagytermében gyűltek össze, melynek ablakai a minoriták több holdas kertjére nyílnak és így a káptalan ülését nem zavarja az utcai lárma.

Amint az utolsó tag is bevonult a terembe, bezárult a hatalmas tölgyfa ajtó és ettől kezdve nem mehetett se be, se ki senkiségen egészen addig, míg a választás véget nem ért.

A káptalan tagjai a templomból vonultak a terembe. Mileta Jeromos dr. haladt elől. A generális helyettese klasszikus barát-típus. Régi szentképeken látni ilyen mosolygós kerekfejű tonzurás alakokat. Mileta a rendi szigorítás legfanatikusabb híve. Noha egy 1870-ben kelt pápai dekretum megengedi a minorita-szerzet tagjainak, hogy a világi papok ruházatához hasonló reverendát és derékövet hordjanak, ő még sem él ezzel az engedéllyel. Megtartotta a régi kávébarna szerzetesi csuhát és a fehér zsinórt.

Ennek a kánzsának és zsinórnak döntő szerepe volt a mai választásnál. A magyar minoriták látva azt, hogy legfőbb előjárójuk a barátkánzsát viseli, tisztában voltak azzal, hogy Róma erősen készül a reformra, a minoriták

megrendszabályozására. Most már nem volt kétség, hogy a Vatikán híve győzedelmeskedik-e, vagy sem. Czaich hívei közül éppen ezért az utolsó pillanatban sokan Lakatos Ottó mellé állottak.

Az elnöklő generális után Lakatos Ottó és Czaich Gilbert haladtak. Igen érdekes ember Czaich is. Aránylag még fiatal, magas, karcsú termetű, magas homloka nagy intelligenciáról tanuskodik.

A választás izgalmas várakozás között folyt le és szokatlannal sokáig tartott. A szentképekkel, szobrokkal megrakott folyosón nagy élénkséggel uralkodott. A rend nem szavazó tagjai, újságírók, érdeklődők itt gyülekeztek, élénken mérlegelve az esélyeket.

Tizenegy óra után behívták a káptalani jegyzőt és megkezdették a szavazatok összeolvasását.

Czaich Gilbert nevének említésekor éljen hangzott fel, ezt azonban jóval túlszárnyalta az az üdvözlés, mely akkor támadt, midőn Lakatos Ottó dr. nevét olvasták fel. Ebből a kint várakozók alaposan következtethették, hogy Lakatos Ottó dr. győzött.

Igy is volt. Röviddel rá feltárult a terem ajtaja s a rend tagjai kitódultak rajta. A plébániai templom tornyában megkondultak a harangok. Egy fiatal szerzetes messze hallható hangon hirdette ki latinul az eredményt:

— Lakatos Ottó dr. lett újabb négy évre a magyarországi minorita-rend tartományfőnöke.

A szavazatok arányát a nagy titkolózás dacára is sikerült megtudnunk. Lakatos 27 szavazatot, ellenfele 7 szavazatot kapott, a többi cédula üres volt.

Az eredmény híre hamarosan elterjedt a városban és mindenfelé nagy örömet keltett.

Az eredmény kihirdetése után a papság a harangok zugása után a templomba vonult. A főoltárt kivilágították. A főoltár emelvényére helyezett karosszékben ült Mileta dr. Előtte térdepelt az új provinciális, akitől a generális-helyettes kivette a latin szövegű esküt és átadta neki a hatalmi jelvényeket, a kulcsokat és pecsétet. Ezután Lakatos Ottó dr. is karosszékbe ült és együtt fogadták a rendtagok hódolatát.

A minorita atyák egyenként járultak az emelvényhez, kezét csókolták a generális asszisztensnek és az új tartományi főnöknek, akinek a testvéri szeretet jeléül mindkét arcát is megcsókolták. Ezzel véget ért az installáció.

Utána Lakatos dr. a szegedi felsővárosi polgárok tisztelgő küldöttségét fogadta. Délben ebéd volt, melynél Lakatos kijelentette, hogy továbbra is az aradi rendházban marad.

## TANÜGY.

(—) A kereskedelmi iskola új igazgatója. Az aradi felső kereskedelmi iskola felügyelő bizottsága ma délután tartott ülésén Somogyi Gyula dr.-t, a felső kereskedelmi iskola helyettes igazgatóját az igazgatói állásban végleg megerősítette. A választás ezt a szép tanügyi pozíciót oly férfiúnak juttatta, akit szaktudása és irodalmi működése egyformán méltóvá tesznek erre. Somogyi Gyula írói neve nemcsak Aradon ismeretes. A népköltés gyűjtése és feldolgozása terén való becses munkásságát a Kisfaludy-társaság méltatta megbízásaival; s mint Aradvármegye monografiájának szerkesztője és írója jelentős és értékes művet ad a város és megye kulturájának. Az aradi felső kereskedelmi iskolának hosszabb ideje buzgó, kiváló, a tanártársak és a tanulók között egyforma

népszerűségű professzora, s e mellett érdemet szerzett Arad tanügyi életében, mint az aradi felsőbb leányiskola szervezője és az aradi női kereskedelmi tanfolyam igazgatója.

## József főherceg inkognitóban.

— A kíváncsi körmeneti gazdák. —

Tavirati tudósítás.

Nagykanizsa, július 5.

Kedves jelenet játszódott le tegnap délelőtt Körmené zalamegyei mezőváros piacsterén József főherceg és a kis város kíváncsi népe között. József főherceg tábornoki uniformisban inkognitó érkezett Körmenére és a város közönsége eleinte nem is sejtette, hogy József főherceg az a fiatal, daliás huszártábornok, aki kiszáll a hatalmas automobilból, a mely reggel fél tíz órákor Körmené főterére robogott, hogy benzint vegyen fel további útjára. Amikor a kisvárosi kíváncsiság egész kis tömeget hozott össze a hatalmas gépkocsi körül barátkozó kíváncsisággal vették körül a mosolygós, barátságos arcú fiatal generálist, aki magyarul társalgott előbb a boltban, azután magyar szóval szólította meg az automobil köré sereglett emberek egyikét-másikat. Egyre nagyobb lett a esődület az automobil körül, az utca népén kívül kaputos emberek is jöttek és boldog volt, a ki a magyar generális közelébe férközhett. Pedig még csak nem is sejtették, hogy József főherceg ez a generális. Az igaz, hogy furta az emberek oldalát a kíváncsiság, ki lehet ez a barátságos tábornok. Az egyik bátor ember, aki legtöbbet forgolódott az automobil körül, végre kibökkentette:

— Kihez van szerencsénk, tábornok ur?

József főherceg mosolygott és fejét csóválva nézett a kíváncsi ember szemébe.

— Hát mondja barátom, mit érdekel magukat, hogy én ki vagyok?

— Az ilyen kisvárost, mint a mienk, mégis csak érdekli, hogy kik utaznak keresztül.

— No akkor megmondom, József főherceg vagyok.

Majd hanyatt esett a kíváncsiskodó. Ennyit mégsem remélt. Elkuzálta magát, hogy me haragudják a fenséges ur. Ha tudta volna...

— Nos, ha tudta volna, szót a főherceg, mit esínált volna?

Erre már nem kapott feleletet. Egészen ünnepies hódolattal vették körül a főherceget, akinek most már magának kellett témát keresnie, hogy a feszengő szertartáskodó kíváncsiakkal folytathassa beszélgetését. Elmondta, hogy reggel 5 órákor indult el Budapestről automobilon és Trientbe tart, ahova holnap akar megérkezni. Grácban pihenőt tart és onnan szombaton folytatja útját.

— Errefelé mi az újság, fordult a csoportban álló gazdákhöz a főherceg. Milyen lesz a termés, milyen az időjárás. És nagyon örült neki, amikor a megelégedést tükrözték vissza az őszinte válaszok.

Villámgyorsan terjedt tova a híre annak, hogy József főherceg van a városban. A főherceg még ott barátkozott a néposödület közepén, amikor lihegve jött egy gyors fotográfus és engedelmet kért, hogy megörökíthesse Körmené szenzációját. A főherceg jókedvében volt. Erre is megadta az engedélyt, ő maga csoportosította az automobil körül a kíváncsi utcai népet és barátságosan mosolygott bele a kodakba, amely boldogan csattant, a mikor főhercegi képet örökített meg. Közel fél óráig időzött így a főherceg Körmenén, akkor felszállt autójába és barátságos katonai üdvözléssel bucsuzott a néptől. Most már ünneplés kísérte az automobilt és harsány kiáltás üdvözölte mindenfelé a körmeneti utcán:

— Éljen József főherceg!

## Károlyi Mihály gróf automobil katasztrófája.

Távirati tudósítás.

Szekszárd, július 5.

Az eszék—budapesti országúton, a tolna-megyei Báltaszék község határában súlyos és veszedelmes automobil-katasztrófa történt tegnap délután hat órakor. Károlyi Mihály gróf, aki egyike a legelőkelőbb és leggazdagabb mágnásoknak, országgyűlési képviselő és mint az agráriusok vezére, nagy és fontos politikai szerepet tölt be, lett a baleset áldozata. Az első hír, amely kedd éjszaka riasztotta fel az Egyetem-utcai Károlyi grófi palotát, nagy izgatottságot keltett a Nemzeti Kaszinóban, az összes mágnások között, akik előtt Károlyi Mihály különösen népszerű és rokonszenves. A súlyosan megsebesült grófnak egy szülő préházában nyújtottak első segítséget. Barta professzor még az éjszaka automobilon a beteghez sietett és jellemző arra a szeretetre, amelylyel Károlyi grófot körülveszik, hogy még az éjszaka tizenhat barátja sietett a szerencsétlenül járt gróf betegágyához. Károlyi Mihály gróf állapotja súlyos.

A soffőr jelenti a katasztrófát.

Az automobil-katasztrófa első híre éjszaka tizenegy órakor ért Budapestre. Az Egyetem-utca 6. számú Károlyi-palotába érkezett ez a távirat:

Báltaszék mellett országúton automobil felfordult Károlyi Mihály gróf kizuhant, súlyosan megsebesült.

Hubeczky.

Hubeczky Ödön, a gróf gépkocsivezetője, akivel Károlyi Mihály néhány nappal azelőtt autómobilutazásra indult. A dunántúli vidékeket akarta bejárni a gróf és erre a célra tíz napot szakított magának. Senkit sem vitt a gépkocsiján és a sürgöny természetesen nagy felzúdulást keltett Budapesten, ahol a telegramot a Károlyiak uradalmi ügyésze vette át.

Nyomban föllármézták a hatalmas palota személyzetét, a gróf sógora Károlyi György gróf, akit szintén fölkeltek, nyomban átüzent Bradács doktorért, a gróf háziorvosáért, mielőtt pedig az orvos odajött, intézkedtek, hogy minél több automobil menjen Báltaszékre. A Rökk Szilárd-utcai Vécsey-féle palotából kölcsönkérték Windischgrätz herceg autóját, felszerelték még gyorsan a megsebesült főúr öcsésének, László grófnak a gépkocsiját is és a két kocsi az orvoson és a gróf fivérével kívül a grófi család itt tartózkodó tagjai közül többen ültek a kocsikba.

Alig, hogy az autót elhagyták a fővárost, újabb távirat jött Báltaszékről, amelyben aggasztónak mondták a gróf állapotát. Ujra utnak menesztettek egy autót, amit Zichy Nándor gróf engedett át. Jóval éjfél után megint egy távirat jött, amelyben arra kéri a palota intézőségét, hogy egy sebész-tanár-jöjjön azonnal Báltaszékre, a gróf állapota olyan, hogy operálni kell. Azonnal értesítették Barta professzort, aki hajnali két órakor ült gépkocsira.

Hogy történt a katasztrófa?

Károlyi Mihály gróf néhány nappal azelőtt indult el hosszabb autómobil-turára. Horvátországban volt, Nasicon Pejacsevich Márkus gróf vendége. Tegnap eszékéről vissza akart térni a fővárosba. Eszékétől kezdve maga a gróf vezette a hatalmas, száz lóerős Darniler-gépet, amelyben mindössze ketten ültek: a kormányonál a gróf és mellette a soffőr. Az eszék-budapesti állami úton, Báltaszék mellett, Furkuspuzta közelében történt a baleset. Itt az or-

szágutat egy félméter széles kis kővel kirakott mélyedés hasítja át, amelyen a szomszéd palota vize átcsörögdezik a tulsó oldalra. A mélyedés nem nagy és az automobil minden rázkódás nélkül átroghatott volna felette.

A grófi soffőr nem látta messziről, hogy mekkora a mélyedés és nagyobbak gondolta, mint amilyen volt és ezért egy hirtelen és merész ívvel a gyors iramban robogó gépet az országút baloldalára kormányozta, hogy a mélyedést kikerülje. A fordulás azonban olyan merész volt, az iv olyan nagy, hogy a gép, amely épen az utak szélein ismert árokba ért, a hirtelen fordulattól felborult. A soffőr, aki a gróf mellett ült, kirepült a kocsiból és nyolctíz méternyire esett. A gróf nem tudott kiugrani a kormányzó-készülékek mellől és a felborult gép maga alá temette. A soffőrnek semmi baja nem történt és ijedten rohant gazdája segítségére. Percekbe telt, amíg a ráborult automobil alól a súlyosan sérült grófot kiszabadította. Károlyi Mihály gróf közel negyed-óraig feküdt súlyos sebesülésével az országúton.

A soffőr a közeli tanyákból segítséget kért és a grófot beszállították Rohr György báltaszéki földbirtokos szülőjének préházába, ahol lefektették. Itt a gróf magához tért, de súlyos fájdalmai nem szűntek meg. Szekszárdról és a környék községeitől kértek orvosi segítséget. Megállapították, hogy Károlyi Mihály gróf súlyos belső sérüléseket és baloldali bordatörést szenvedett.

A gróf maga adta az utasítást, hogy táviratozzanak Budapestre és ő hívatta a házi-orvosát Bradács dr.-t, aki még az éjszaka le is utazott. Ugyancsak éjszaka hívták a grófhhoz Barta Gábor dr. professzort, aki hajnalban már a beteg mellett volt.

Különvonaton Budapestre.

Barta Gábor dr. professzor a reggeli órában megoperálta a grófot és sebesülésére kötésekkel tett. A szekszárdi kórház orvosai asszisztáltak neki. A kórház egy hordágyat bocsátott a sebesült rendelkezésére és ezen fogják szállítani a préházról a vasuti állomásig. Az első, aki a beteghez érkezett, Zichy Aladár gróf volt. Szekszárdon vannak: Eszterházy Mór gróf, Pallavicini György őrgróf, Wenckheim László gróf, Károlyi József gróf, Pappenheim Szilárd gróf és még vagy tíz-tizenkét mágnás, akik sietve rohantak megsebesült barátjuk betegágyához. Szekszárdon intézkedés történt már a gróf hazaszállítására. Délutánra egy különvonatot rendeltek. A különvonat több vagonból fog állani. Egy teljes kocsihoz hozzák a grófot, a többi vagonokban a gróf barátai.

Ma délután öt órakor az Egyetem-utcai Károlyi-palotába újabb távirat érkezett Báltaszékről. A sürgöny Bradács dr. Károlyi Mihály gróf háziorvosa küldte, aki állandóan a sebesült mellett van. A táviratban az orvos azt közli, hogy Károlyi Mihály állapota reggel óta állandóan javult, láza nincs. Ha a javulás tartós marad, úgy még ma este felszállítják a grófot Budapestre a különvonaton, amely ma délután megérkezett Báltaszékre.

A sebesült gróf Budapesten.

Éjjel jelentik Budapestről: Károlyi Mihály grófot az érte küldött különvonaton ma este tíz órakor szállították Budapestre. A ferencvárosi pályaudvaron a mentők betegszállító kocsija várakozott, amely a grófot palotájába szállította. A gróf az egész úton aránylag jól érezte magát, csak a szenvedett kisebb agyrázkódás következtében fogta el néhányszor hányinger.

A palotában a család tagjai és a gróf több jóbarátja várták a beteget, aki hozzátartozóit bágyadt mosollyal üdvözölte. A beteget a palota első emeleti lakosztályába szállították és ott három orvos azonnal megvizsgálta. Az orvosok megállapították, hogy a gróf a bordatörésen kívül csak kisebb zúzódásokat szenvedett és ha komplikációk nem állanak be, akkor állapota aggodalomra egyáltalán nem ad okot.

## Lázadás a fegyházban.

(Fegyencek vagyunk, nem csöcselékek!)

Távirati tudósítás.

Sopron, július 5.

A soproni fegyintézetben pár nappal azelőtt nyílt zendülésben törtek ki a rabok és a zendülés majdnem katasztrófával járt. A fegyház őrparancsnoka, Csöngely János ellen tört ki fenyegetően az elkeseredés. Az őrparancsnok tulságos szigorral bánik a fegyencekkel és ezek minden alkalmat felhasználnak arra, hogy el-  
lene panaszt emeljenek.

Legutóbb is a kenyéradagok kicsisége és rosszminősége miatt jelentkeztek panaszra Bukovits Lajos fegyintézeti igazgatónál. Nagy volt az elkeseredés és az igazgatónak végre meg kellett engedni, hogy minden műhelyből két-két fegyenc járuljon elébe panaszával. Amikor ezt a műhelyekben kihirdették a fegyőrök, fölkerelkedett az egész fegyenc-tábor és csapatosan nyomultak az igazgatói iroda felé.

— Mindnyájan megyünk! Nem tűrjük tovább! — kiáltották.

Pár perc múlva az igazgatói irodát megszállotta vagy száz fegyenc. A tisztviselőknek alig volt idejük az egész órséget fegyverbe szólítani. Kisvártatva megjelentek az őrök és vissza akarták szorítani a fegyenceket. Az igazgató azonban okosabb volt, inkább békítette a felbőszült rabokat és felszólitotta őket, adják elő a panaszukat. Ekkor kisült, hogy nem a kenyér miatt van baj, hanem az őrparancsnok a szálfka a rabok szemében. Többen beszéltek egyszerre és mind az őrparancsnokot szidalmazta.

Az őrparancsnok, aki jelen volt, mikor látta, hogy a fegyencek még jobban előrenyomultak, rákiáltott a rabokra:

— Vissza kell szorítani a csöcseléket!

Erre végkép kitört az elkeseredés. A fegyencek öklüket rázták a parancsnok felé és elégtételt követeltek.

— Mi fegyencek vagyunk — mondták — nem csöcselékek!

A rabok folyton előrenyomultak és már úgy látszott, hogy az órségnek fegyverét kell használni. Válságos percek voltak ezek. Ha tüzet vezetnének, az kiszámíthatatlan következményekkel járt volna. A fegyház tisztviselőinek élete a legnagyobb veszedelemben forgott. Ekkor azonban újra fölülkerelkedett az igazgató bölcs higgadsága. A fegyencek pártjára állt és az őrparancsnok ellen fordult.

— Igenis, maguk fegyencek és nem csöcselék! Ilyen sértéseket nem engedek meg és nem fogok eltűrni! Az órség vezetését vegye át az őrmester, most pedig vissza a műhelyekbe!

Ezek a szavak hatottak. Az elkeseredés lassan lecsillapult és a fegyencek visszatértek a műhelyekbe. Érdekes, hogy az életfogytig elítélt fegyencek állították helyre a rendet. Ezek a legszelidebbek és ezeknek van a legnagyobb tekintélyük.

## Merénylet Boda Dezső ellen?

— A bérkocsis meséje. —

Távirati tudósítás.

Budapest, jul. 5.

Kellemetlen tartalmu kis levélkét hozott ma reggel a posta a főkapitányságra. Kusza betűkkel össze-visszafirkált levélpapíron Pataky Pál bérkocsis jelentkezett. Egyenesen a főkapitánynak címezte irását. A levél így szólt:

Méltóságos főkapitány ur! Tisztelettel értesitem, hogy ön ellen merénylet van készülöben. Életét veszedelem fenyegeti, tessék vigyázni! Soffőrök az összeesküvők, ők törnek Méltóságod életére. Ha beidéznek, úgy szívesen mondok bővebbet. Alázatos szolgája Pataky Pál, bérkocsis IX., Márton-utca 18., I. 10.

A levél érthető konsternációt keltett a főkapitányságon. Nem is sejtik, kinek lehet az érdeke Boda Dezső ellen merényletet elkövetni, ezért sürgősen beidéztek a főkapitányságra Pataky Pált. Az előzékeny bérkocsis saját kocsiján hajtatott oda. Egyenesen a főkapitány előszobájába ment, ahonnan a titkári hivatalba utasították. Itt azután valótóra fogták az öreget. Nem is kellett sokat faggatni, beszélt magától. Tán még többet is, mint amennyit tudott.

— Tegnapelőtt — mondotta Pataky Pál — a Nagymező-utca és Hajós-utca sarkán lévő Figurókávéházba vittem egy urat. Az bement a kávéházba, én kint várakoztam. Állt a kávéház előtt hat automobil és természetesen hat soffőr. Beszélgettek:

— Nagyon szigorú ember ez a Boda Dezső — szólt az egyik.

— Bizony, bizony, — felelte a másik.

A harmadik pedig már kész tervvel állott elő:

— El tesszük láb alól az öreget. El kell tenni, mert nagyon kellemetlen ember.

Pataky ezután előadta az összeesküvők tervét. Két soffőr meglesi a főkapitányt, amikor kikocsizik, azután utánamennek. Az egyik elékerül géppel, a másik mögötte kíséri. Valamelyik forgalmas utcán, ott, ahol nagyon nehéz a gépet kormányozni, összeütköznek elől is, hátul is Boda Dezső kocsijával.

Ennyit mondott el a bérkocsis, akinek megköszönték szíveségét és utnak eresztették. Persze előadását elmondották a főkapitánynak, aki az első percben elkomolyodott, azután mosolygott. Utóbb nevetett és — ahogy ő mondja, — gyermekes beszélgetés az egész. De azért a detektívosztály serényen kutatja, kik lehetnek azok az emberek, akiknek Boda utjában van.

## MULATSÁGOK.

(=) Kereskedelmi alkalmazottak népnünye. Minden évben egyik legsikerültebb népnünye a kereskedelmi alkalmazottaké, az idejében azonban az előjelekből ítélve siker tekintetében az eddigieket is felülmúlja. A rendezőség óriási nehézségek és anyagi áldozatokkal megszerezte a szegedi honvédszenekart is, így a közönségnek alkalma lesz a népnünyen a zenekar művészi hangversenyét élvezni. Külön említést érdemel a rendezendő tombola nemcsak azért, mert oly szépek a nyereménytárgyak, hogy olyanokat Aradon tombola-nyereménytárgyaknak még nem adtak, hanem azért is, mert a nyereménytárgyak kizárólag magyar gyártmányok, amelyeket a hazai gyárosok bocsátottak e célra a rendezőség rendelkezésére. Különösen feltűnést fog kelteni a Zsolnai-féle majolikagyár és a Magyar lámpa- és fémáru gyár művészi kivitelű tárgyai. Annak dacára, hogy a tombola tárgyai ily értékesek, mégis minden szám nyer és egy jegy ára csak husz fillér lesz. A szerencsekeréknél ugyancsak értékesbennél-értékesebb tárgyak kerülnek kisorsolás alá, úgy, hogy mindkét helyen amellyel, hogy a közönség az egyesület nemes céljait előmoz-

ditó jótékonyt gyakorol, oly tárgyakat nyerhet és nyer, melyek megérdemlik a reájuk fordított összeget. A népnünye e hó 9-én délután 2 órakor kezdődik, ajánlatos, hogy a résztvevni szándékozók minél előbb megjelenjenek, mert úgy a tombolánál, mint a szerencsekeréknél a játék azonnal megkezdődik és a jegyeket a legnagyobb valószínűség szerint hamarosan szétkapkodják.

## TÖRVÉNYKEZÉS.

### Csalással vádolt háztulajdonos.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 5.

Szombaton délelőtt kerül tárgyalásra Vojkeszku Athanász temesvári gazdag háztulajdonos és társai bűnügye, akiket nem kevesebb, mint huszonegy rendbeli csalás büntette miatt helyezett vád alá az aradi törvényszék vádtanácsa. Vele együtt vád alá került Nagy János volt aradi rendőr, továbbá Pehár Péter és Ponta Péter gazdálkodók, akiket a bünszövetkezet később vett fel tagjai közé.

Vojkeszku és Nagy raffinált módon károsították meg Arad és Temesmegye hiszékeny parasztjait. Elmondották, hogy pénzhamisítókál állanak összeköttetésben, akik jó pénzért háromszor annyi hamis pénzt adnak. A hamisítvány azonban olyan tökéletes, hogy egyáltalán nem lehet megkülönböztetni a valóditól. A hiszékeny parasztok megtévesztésére pedig egészen új még össze nem hajtott tíz koronás papírpénzt mutattak fel nekik és azt mondták, hogy ez a hamispénz. Persze az emberek beugrottak és minden pénzüket odaadták a ravasz csalóknak. Stefanov József 1000 koronáját, Hajdu István 1500, Gál Bálint 1800, Czapos Miklós temesvári kézműves pedig 3000 koronáját siratja. A többieket 5—600 korona erejéig csapták be.

Vojkeszku főleg Temesvárott, Nagy János pedig Aradon működött. Leginkább kisebb vasutasokat, fékezőket, máházókat kerített hálójába. Furfangos meséket eszelt ki, de minden mesénél többet ért a hamisnak mondott valódi tíz koronás.

— Olyan jó ez a hamisítás — mondotta Nagy — hogy mindenütt beváltják, még a vasutnál is, csak az Andrányi vasas boltjába ne menjen. Tudja — tette hozzá bizalmasan — ő is a mi emberünk.

Egyedül az egyik károsult Zsigovits Imre járt tul az eszközön. Zsigovitsnak szintén elszedték az ezer koronáját. A szegény ember eleinte hitt és várt. Egy idő múlva rájött, hogy becsapták. Más ilyenkor a rendőrségre szalad, de Zsigovits tudta, hogy így nem juthat a pénzéhez. Azt mondta tehát Nagy Jánosnak, hogy egy barátja szintén hajlandó kétezer korona erejéig belemenni az üzletbe. Minthogy azonban ez egy bizalmatlankodó ember, feltétlenül kiköti, hogy Zsigovits is esőtte adjon át ezer koronát. Vojkeszkuék elhitték a mesét és visszaadták Zsigovitsnak a pénzét azzal, hogy hozza el a barátját. Persze a fékező azontul feljűk se nézett.

A főtárgyalásra a bíróság 41 tanut idézett meg.

§ Vojtha perujtást kér. A Haverda-pör fegyházban sinylődő bűnösei közül Vojtha Antal, aki a soproni fegyházban tölti tizesztendei fegyházbüntetését, sehogy se bír belenyugodni sorsába. Új védőügyvédje, Baumfeld Lajos dr. utján ma perujtási kérelmet adott be a budapesti esküdtbíróshoz, amelyben ártatlanságát hangoztatja. Egész sereg tanut kér kihallgatni arra, hogy Jánossy beismerő vallomása

valótlanság. Kéri a kihallgatását több börtönörnek és fogházisztviselőnek, akik hallották, mikor Jánossy eldicsekedett előttük azzal, hogy sikerült Vojthát és Haverda Mariskát bemártania. Vojtha szerint az se igaz, hogy ő azért járt Szabadkán, hogy a terepet előre tanulmányozza. Kéri továbbá kihallgatni Febérváry Ferencé magánzónt, aki előtt Jánossy azzal hanceget, hogy ha nem kap pénzt, boszút áll és valótlanságokkal berántja mind a kettőjüket. Mindezek alapján Vojtha kéri a reá kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztését. Mikovich Lejos bíró, a budapesti esküdtbíróshoz helyettes elnöke, a kérvényt ma indítványtétel végett áttette a királyi ügyészséghez.

## IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

### A színházi műsor:

Csütörtök: Babuska, operett.

Péntek: Ezred apja, énekes bohózat. Először. Vendrey Ferenc és Tapolczay Dezső vendégfelléptével.

Szombat: Ezred apja, énekes bohózat. Vendrey Ferenc és Tapolczay Dezső vendégfelléptével.

\* Vig özvegy. A jelenkori operettirodalom legkimagaslóbb alkotását, Lehár Ferenc Vig özvegyét játsza ma este az aradi színház. A címszerepet Dióssy Nusi adja, akinek ez egyik legjobb alakítása. A többi szereplő a régi lesz.

\* Az ezred apja. Pénteken kerül színre az aradi színházban a Vigszínház idej legnagyobb slágerje. „Az ezred leánya”. Ez a telivér francia darab nagy sikert aratott Párisban, ahol bemutatója óta egyfolytában vagy négyszázadszor játszik immár. A fővárosban szintén nagy és megérdemelt sikert aratott „Az ezred apja”, amely ugyyszólván a szezon végéig uralta a Vigszínház műsorát. A budapesti előadás sikere nemcsak a darabra vezethető vissza, hanem arra a mintaszerű előadásra, arra a művészi összjátékra, amely a Vigszínház gárdáját jellemzi. A kitűnő együttesből is kivált azonban Vendrey és Tapolczay játéka, akik nagy és hálás szerephez jutottak ebben a darabban. Az aradi színházban vendégszereplő két színész pénteken ugyancsak ebben a két szerepben fog az aradi színpadon fellépni. A színház hetek óta készül nagy gonddal a premiérre, amelynek érdekességét emelni fogja az, hogy a két vendégszereplő Aradon ugyanazt a szerepet adja, mint a fővárosban. A bohózat érdekes és változatos cselekményű, a darabban néhány énekszám is fordul elő, sőt Rontay Boriska és Polgár Sándor „apacs” táncot fog lejteni. A bohózatban különben a társulat legjobb tagjai játszik a főszerepeket. Játsszani fognak Rontay Boriska, Harmath Józsa, Vendrey Vilma, Benkőné, továbbá a férfiak közül a vendégeken kívül Delli, Polgár, Várnay, Vass. A darab folyamán énekelni fognak Vendrey, Tapolczay, Polgár, Vass. A fő női énekes szerepet Rontay Boriska játsza, aki a harmadik felvonásban Polgárral együtt az apacs-táncot fogja lejteni. A bohózat néhány jelenetében érdekes világítási effektusok fordulnak elő, amelyekhez a színház külön világítási eszközöket rendelt meg. A szereplők mindegyike különben nagy ambícióval készül a premiérre.

\* A Kölcsey-Egyesület könyvtára július hó 9-ikétől egy hónapig zárva lesz. Akiknél régebben vannak könyvek, 7-ikén és 8-ikán délután 4—5-ig cserélhetik ki ujakkal.

\* A kinematografia legújabb drámáját mutatja be „Asszonyhűség” cím alatt az Apolló-színház csütörtöki új műsorán. Ennél érdekesebb alkotása aligha van a kinematográfiának, mert az Asszonyhűség-nek a cselekménye meglepően változatos s a legfinomabb pszichológiai megfigyelésekre van felépítve. Az asszony szerelmének nagy problémája sohasem veszi el aktualitását s mindig újabb és ismeretlen izgalmakat tud nyújtani ez a kérdés. Olvassuk végig a lapokat s láthatjuk, hogy minden eseménye ennek a földnek az asszonyért történik s mindenben megtaláljuk az asszonyt. Épen ez indította a filmgyárat is arra az elhatározásra, hogy az asszonyi szerelem nagy problémájának alapján szenzációs mozidramát alkosson. A szerepek eljátszására a legkiválóbb olasz művészeket és művésznőket szerződtették s így kétszerezesen nagy értéke van a drámának. Az Asszonyhűség eddig csak a monopóliumokkal rendelkező mozi-színházakban került bemutatásra s mindenütt eseményszámba menő sikereket aratott. Az Apolló csütörtöki műsorának többi számai szintén elsőrangú képekből van összeválogatva. 177

\* A szerelem koldusa. Vannak emberek, a kiknek szívében a legnemesebb idealizmus ragyogásában él a szerelem, akik szívük minden nemes érzésével rajognak ideáljukért, anélkül, hogy a boldog szerelem gyönyörűségeiben valaha is részük lett volna. Leopardi az olaszok egyik legnagyobb költője, például a szerelem legékesebb szava költője volt, holott maga sohasem élvezte a szerelmes női ajk mámorító esőkjait. Ilyen szegény, ábrándozó tragédiáját mutatja be az Uránia-színház új műsorának egyik gyönyörű képe. Egy szürke hivatalnok szíve szerelemre lobban hivatalnoktársnője iránt. A lány a többi hivatalnokkal valóságos gúnyt űz az ábrándozóból, aki azonban halálos beteg lesz ennek a végzetes szerelemnek. Mikor aztán az ideál csupa szánalomból virágot visz a szegény ember betegágyához, már csak a haladékos utolsó szenvedéseit enyhítheti későn ébredt figyelmével. A megható képre különösen felhívjuk a közönség figyelmét. Ha ehhez még hozzávesszük az Uránia-színház fenomenális művészenek további nyolc értékesnél-értékesebb számát, úgy érthető a közönség állandó osztatlan érdeklődése az Uránia minden egyes előadása iránt. 175.

## SPORT.

+ Kirándulás a gainai leányvásárra. Az Aradi Turista-Egyesület gainai menházának felavatása bizonytalan időre el van halasztva, mert a rossz munkáviszonyok nem engedték meg, hogy az épület a kitűzött időre teljesen elkészüljön. A kirándulást a gainai leányvásárra azonban az egyesület az idén is megtartja, és pedig a következő programmal: Indulás Aradról július 15-én reggel 6 óra 21 perckor a gyorsmotoron. Érkezés a menedékházhoz d. u. 5 órakor. Visszaérkezés Aradra másnap este 6 óra 36 perckor. Ételt és italt mindenki hozzon magával, az egyesület csak a vasuti jegyekről, iparvasutáról, podgyászfelhordásról, borralalokról, a menedékházban a célnak megfelelő hálóhelyekről gondoskodik. Az egyesület által teljesítendő eme szolgálmányok fejében a *jelentkezésnél személyenként fizetendő 12 korona*. Jelentkezni lehet: Az Aradi Turista-Egyesület irodájában, Arad, Vass-szálló, Záray Ödön egy. társelnöknél, Schmidt János dr., egyes. igazgatónál, mint a kirándulás vezetőjénél, valamint az ivartóknál is és pedig f. hó 12-éig bezárólag.

## Kémnek nézett szegedi katonatiszt.

— Letartóztatták Olaszországban —

Távíratilag tudósítás.

Szeged, július 6.

Kellemetlen kalandja volt a napokban egyik szegedi honvédhadnagy. A katonatiszt vakációját Olaszországban töltötte el és ott történt meg vele, hogy egy kisebb városban kémnek nézték és négy óra hosszat tartották fogva a kaszárnyában. Csak erélyes föllépésének köszönhető, hogy nagyobb kellemetlensége nem történt és hogy szabadon bocsátották. Ez sem ment simán és mindaddig, amíg a honvédhadnagy el nem hagyta a városkát, katonák és rendőrök szigorúan őrizték. A különös és az olasz állapotokra mindenesetre jellemző esetről a következőkben számolunk be:

Lenk Frigyes honvédhadnagy, aki Szegeden a mérnöki osztályban dolgozik, két hónap előtt hosszabb külföldi utra indult. Miután Lenk mérnöknek készül és szeptembertől kezdve a budapesti József-műegyetem hallgatója lesz, elsősorban a külföldi építészeti műalkotások iránt érdeklődött és így természetesen elment Olaszországba is. Néhány nappal ezelőtt Udin keresztül Chiusaforte olasz városkába utazott, ahol a régi, művészi domot akarta megnézni, hogy azután Porteban keresztül visszatérjen Szegedre. Délben érkezett meg Chiusaforteba, ahol megérkezése után nyomban a dom megtekintésére indult.

A dom előtt megállt és a régi templomot alaposan szemügyre vette. Szemlélődésében egy durva hang zavarta meg. Rossz németességgel egy karabineri rendőr szólította meg:

— Mit keres itt?

— A domot nézem, — felelte Lenk.

— Itt nem lehet nézni, — mondta a karabineri, mire Lenk erélyesen kikérte magának, hogy az ő dolgába avatkozzanak. A rövid szóváltás vége az lett, hogy a rendőr fölszólította Lenket, hogy:

— Tessék velem jönni!

A honvédhadnagy engedelmességet a fölszólításnak és követte a karabinerit, aki a kaszárnyába kísérte Lenkét. Itt a rendőr jelentette az esetet egy tisztnek, akinek utasítására fölvezették a honvédhadnagyot egy századirodába. Hamarosan tele volt a kaszárnya azzal a hírrel, hogy letartóztatták egy kémét.

Az irodában egy főhadnagy és egy őrnagy fogták vállatára Lenkét. A honvédhadnagy először németül, majd angolul akarta megértetni magát, azonban az olaszok minden szavára megjegyezték:

— No capiso! (Nem értem.)

Végül azután Lenk elővette igazolványát. Az olaszok megnézték azt és csak akkor ijedtek meg, amikor elolvasták abban, hogy Lenk . . . lieutenant de l'armée Hongroise . . .

Összesugtak, valami nagyon fontos dolognak vélték a nyomára jönni s bevontak a tanácskozásba egy magasabbrangú törzstiszttel is. Közben a rendőrök bekisértek a kaszárnyába egy angol utazót, akit szintén kémnek néztek. Ezt is faggatni kezdték, de az nem tudta megértetni magát az olasz tisztekkal. Lenk beszélgetni kezdett az angol utazóval, aki kétségbeesetten panaszkolt el kellemetlen helyzetét. Ez a beszélgetés még jobban komplikálta az ügyet. Az olasz katonatisztek ugyanis azt hitték, hogy Lenk és az angol utazó: társak. Hogy a helyzetet jobban megértsük, tudni kell, hogy Chiusaforte fontos olasz erődítmény, amelynek terveit idegen nagyhatalmasság részére állítólag már többször meg akarták szerezni. Ezért vigyáznak minden idegenre és ezért

tartóztatták le a szegedi honvédhadnagyot is, aki délután két órától hat óráig volt a kaszárnyában. Hat óra felé azután a két tiszt bejött a szobába, amelynek ajtaja előtt szuronyos katonák álltak őrt. Ekkor már, úgy látszik, rájöttek arra, hogy tapintatlanul jártak el Lenkkel és barátságosan beszéltek vele, kameradnak szólították és meghívták egy pohár chiantira a vendéglőbe. A két katonatiszt és Lenk hat óra felé tényleg elmentek a vendéglőbe, ahol borozás közben várták meg azt az időt, amíg megérkezik a vonat. Borozgatás közben Lenk kinézett az ablakon és rémülten látta, hogy a vendéglő előtt szuronyos karabineriek sétálnak. Amikor egy pillanatra kiment az udvarra, a két karabineri nyomon követte. Hét óra felé indult a vonat. A katonatisztek kikisérték a hadnagyot az állomásra is. Barátságosan beszélgetve mentek az állomási épület felé, de Lenk azért észrevette, hogy utközben mindenütt nyomon követi őket a két karabineri. A főhadnagy és az őrnagy megvárták, míg a vonat elindul és csak amikor az már messze volt, akkor intettek a rendőröknek, hogy levehessék fegyverükről a szuronyt.

## Végzetes látogatás.

— Baleset, vagy öngyilkosság? —

Távíratilag tudósítás.

Budapest, július 5.

Titokzatos szerencsétlenség érte tegnap délután Iványi Béla dr. budapesti országos levéltári fogalmazót.

A minisztériumi hivatalos órák végeztével, tegnap délután neje társaságában vonatra ült, hogy feleségének egyik jó barátját, Pöhlmann vizvezetékgyáros feleségét Pécelen meglátogassa. A két család kitűnő viszonyban van egymással, érintkezésük nem a szoros társadalmi korlátok közt folyik le, így nem tűnt fel senkinek, hogy röviddel megérkezése után Iványi Béla elhagyta kertben ülő feleségét és vendéglátóit és a házba ment.

Pár perccel Iványi távozása után hangos segélykiáltások hallatszottak a péceli ház egyik szobájából. A házbeliak berontottak és ott találták Iványi Bélát rettenetesen összeéget szájjal, irtózatossá váló fájdalmakra valló jajveszékülés között. Mellette feküdt Pöhlmannék nagy vitorios üvege, a melyet a gyáros az üzemhez használt.

Iványiné kocsit hozatott és a férjével vasuti állomásra hajtatott, a honnan az öt órakor Budapestre érkező gyorsvonattal a fővárosba indult. A pályaudvaron az időközben értesített mentők már várták a szerencsétlenül járt Iványit, akit a Rókus-kórházba vittek. A kórház második emeletén helyezték el a beteget a 48. kórterem 4. ágyán.

Egy újságíró felkereste a kórházba a súlyosan sebesült tisztviselőt, aki azonban nem beszélt, hanem egy kézmozdulattal mellette ülő feleségére mutatott. Az újságíró a gyönyörű szép fiatal asszonyhoz fordult, aki a következőket mondotta a szerencsétlenségről:

— Tegnap óta alig bírok a bánatommal, meg a szenvedéseimmel. Borzasztó szerencsétlenség . . . De ne tessék gondolni, hogy valami szándékosságról van szó, nem, véletlenség történt, uram. Hogy is volt? Tegnap délután, amikor férjem hazajött a hivatalból, kimentünk Pöhlmann szerelő-gyárosokhoz Pécelre. Minket baráti szeretet fűz Pöhlmannékhoz. Egészen jókedvűen, minden gond nélkül, egy kellemes kirándulás reményében indultam el és a legnagyobb bánattal jöttem vissza. Négy óra felé kimentem a gyáros feleségével sétálni a villa parkjába. Fér-

jem és Pöhlmannék kis fia az egyik szobában maradtak bent, egy olyan helyiségben, ahol a gyárosnak műszerei, kísérletezési eszközei vannak. Nyugodtan sétáltunk a kertben, de egyszerre borzalmas sikoltozás zavart meg bennünket. Jajgatva, sirva kirohant hozzánk a szakácsnő, meg a kis Pöhlmann-fiu és elmondták, hogy a gyáros szobájában kinok között fetrengve fekszik a férjem, az ajka habzik s borzalmas helyzetben ott találtuk a férjemet a szoba padozatán. Körülötte minden fel volt forgatva, egy állvány ledőlve, üvegek, butordarabok összetörve. Miután férjem kérdéseimre nem tudott válaszolni, a felforgatott helyzetből azt állapítottam meg, hogy az üvegeket tartalmazó állvány ledőlt, a vitriolos üveg rádőlt a férjemre és a folyadék megsebezte az arcát. Minden jel arra mutat és a férjem is így magyarázza a szerencsétlenséget.

Itt integetni kezdett a beteg és halkán sutogva közbeszólt:

— Igen, helyesen mondja a feleségem, véletlenség történt. Véletlenség ...

— Amikor megláttam a kétségbeesett helyzetet, — folytatta az asszony, — telefonáltam Pestre a mentőknek, akik várták már férjemet a keleti pályaudvaron. Remélem, hogy mihamar kiheveri a baját és ez a szerencsétlenség nem lesz befolyással a karrierjére ...

Iványi a maga látán ment fel a kórterembe, aránylag jól érzi magát, csak benső fájdalmak bántják. Lassányi dr. orvos, aki a beteget kezeli, azt mondotta egy ujságíróknak, hogy Iványi nemsokára fölépül.

Iványi dr. még tegnap is pontosan megjelent a hivatalában, ahol évek óta főlebbvalói legnagyobb megelégedésére látja el dolgát. Iványi tüzérhadnagyi uniformisban jelelt meg és a délelőtti folyamán jelentkezett a levéltár igazgatójánál.

— Igazgató ur — mondotta — néhány órai szabadságot kérek, a katonasághoz kell mennem jelentkezni.

Elengedték. Iványi minden izgalom nélkül eltávozott és azóta nem látták hivatalában. Tisztviselő-társai nagy megdöbbenéssel hallották az öngyilkosság hírért.

— Lehetetlen, — mondották, — hiszen teljesen konszolidált viszonyok között élt. Derék, okos, munkás tisztviselőnk volt, aki fényes karrier előtt állott. Tevékeny ember volt, már több komoly értékű könyvet is adott ki.

Iványit a délelőtti folyamán több tisztviselő-társa kereste föl a kórházban, de a beteghez nem bocsájtanak senkit. Nyugalomra van szüksége.

## VIDÉK.

Temesmegye új tb. főügyésze. Joanovits Sándor Temesvármegye főispánja a vármegye tegnapi közgyűlésén Zimányi Endre dr. temesrékási ügyvédet a vármegye tiszteletbeli főügyészévé nevezte ki. Zimányi dr. azelőtt Aradmegyében fejtett ki jogi tevékenységet. Mint kiváló és képzett jogászt megyszerte nagyra becsülik és kineveztetése általános örömet kelt.

### Az ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal) — — —	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel-lékállomás) — — — — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésel osztály — — —	151
Nyomda — — — — —	151

## HIREK.

— A képviselőház véderőbizottsága ma a magyar honvédségről szóló törvényjavaslat tárgyalását megkezdette és azt részletes vita után, a melyben a honvédelmi miniszter is felszólt, úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

— A miniszterelnök a román trikolór elközbizósáról. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök egy ízben bizalmas körlevélben felhívta a hatóságok figyelmét arra, hogy amennyiben tüntető szándék nem forog fenn, a román színek viselését különösen hölgyeknél ne gátolják meg. Mindazonáltal az utóbbi időkben ismételt fordultak elő esetek, hogy a csendőrök békés nőket az utcán megállították és követelték, hogy a román színeket öltözékükről távolítsák el. A román nemzetiségi képviselők e miatt panasszal fordultak a miniszterelnökhöz, akinek tudomására hozták a legújabb eseteket, melyek csak tulbuzgóságra vezethetők vissza, mire a miniszterelnök a képviselőknek megnyugtató választ adott és kijelentette, hogy a felpanaszolt esetekben megindítja a vizsgálatot. Egyben felszólította a képviselőket, hogy a román nemzeti színek törvényellenes elközbizását vagy másnemű üldözését esetről-esetre hozzák tudomására, hogy a kellő intézkedéseket megtegye.

— Mária Pia özv. anyakirályné halála. Rómából táviratozzák: Mária Pia özvegy portugál anyakirályné, az elhunyt Carló király anyja és a trónfosztott Manuel unokája, ma elhunyt. Mária Pia nagy szerepet játszott a portugál trón tragédiájában, s annak részben okozója is volt. Esztelen pazarlásai veszedelmes helyzetbe kergették az uralkodóházat s ez volt egyik oka, hogy a dinasztiaát elűzték. Ő volt az, ki országát teljesen kiszolgáltatta a papoknak.

— A miniszterelnök ünneplése. A munkapártban ma este Khuen gróf miniszterelnököt mai beszédeiért a párt tagjai lelkes ovációkban részesítették.

— Eljegyzés. Bikkfalvi Simon Béla eljegyezte Bobus Erzsikét Békéscsabáról.

— Házvétel. A nagyváradi házvásárló konzorcium ma megvette a Dengl testvérek tulajdonát alkotott, a Boros Béni-tér sarkán álló kétemeletes bérpalotáját hatszáznyolcvan ezer koronáért.

— Román főpapok konfliktusa. Bukarestből jelentik: Egy havi tárgyalás után ma döntött a bukaresti szent synodus a bukaresti hercegprimás és egy püspök közt felmerült konfliktus ügyében. Az illető püspök ugyanis azzal vádolta a hercegprimást, hogy szabálytalanságokat követett el és erkölcsstelen életmódot folytat. A szent synodus akként döntött, hogy úgy a hercegprimásnak, mint a püspöknek le kell mondaniok állásáról és a lemondás határidejéül hétfőt szabta meg. A püspök még nem nyilatkozott, hogy aláveti-e magát a synodus ítéletének, de a hercegprimás kijelentette, hogy nem hajlandó engedelmessékedni.

— Öngyilkos tanító. Alsósimándról jelentik: Sztána Pável alsósimándi görög-keleti román tanító ma reggel hat órakor a háza melletti kertben revolverrel kétszer magára lőtt. Az egyik lövés a lapockájába, a másik a tüdejébe furdott. Sztána rövid szenvedés után délelőtti meghalt. Az öngyilkosság okára nézve különböző verziók keringenek. Az egyik verzió szerint buskomor volt az öreg tanító, a másik szerint idegbaja vitte a halálba. Anyagi zavarokkal nem küzdött. Épen mostanában örökölt egy rokonától harmincezer koronát. Sztána vezető szerepet vitt a simándi románok körében. Az öngyilkos tanítót felesége gyászolja.

— Új ügyvéd. Messer Dezső dr. ügyvédjelölt, Messer Lipót kisjenői nagykereskedő fia, a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt kitűnő sikerrel tette le az ügyvédi vizsgát. Az új ügyvéd Budapesten nyitja meg irodáját.

— Meglátogatott szülőváros. Ma este érkezett Mericskay Ferenc párisi fémárugyáros, aki Aradról származott el, de mindig meleg szeretettel viseltetett szülővárosa iránt. Ennek tanujelét adta a Kossuth-szobor leleplezéséről is, amikor is a talapzaton elhelyezett bronzkorszort küldötte Párisból a s. oborra. A Kossuth-asztaltársaság, hogy ragaszkodásának kifejezést adjon, küldöttségileg jelent meg ma az állomáson, ahol Mericskay Ferencet Nagy Kálmán üdvözölte, míg a feleségének Láng Ferenc gyönyörű csokrot nyújtott át. A Kossuth-asztaltársaság bétfön este Mericskay tiszteletére a Magyar Királyban bankettet rendez.

— Kolerahír a fővárosban. Budapestről jelentik: Izgalmat, rémületet keltve szárnyalt végig ma délben a városban a hír, hogy a Józsefvárosban felütötte fejét a kolera ijesztő réme. A hír nem igaz. Egy nagyon szegény munkásasszonyt, akinek egyéb baja mellett még ágyéksérve is van, ma kora reggel erősen csuklani és hányni kezdett. A Futó-utca 50. számú nyomorházba kihívták a beteg Duchon. Gyulánéhoz a betegpénztári orvost, aki kolera-gyanusnak jelentette ki az asszonyt, és azonnal jelentést tett Wégh dr. VIII. kerületi tisztiorvosnak. A tisztiorvos megvizsgálta az asszonyt, és megállapította, hogy baloldali lágyéksérve van és ez okozta a csuklást, hányást, ami azért lehetett hevesebb, mert a gyöngye gyomru asszony az este hideg főzeléket és felvágottat vacsorált. Sem az asszony, sem a hozzátartozói nem voltak távol a fővárostól és így az a föltevés meg sem állhat, hogy valahonnan behurcolta az ázsiai kolera. Duchonné a Szent Gellért kórházban fekszik Gerlóczy Zsigmond dr. egyetemi tanár és Furka Sándor dr. főorvos is megvizsgálták. A vizsgálat eredményét rögtön közölték a főorvosi hivatalal. Magyarevits tisztiorvos délután kiment a Szent Gellért-kórházba, ahol együttesen újból megvizsgálták a gyanus beteget.

— Gyilkos hőség Amerikában. Newyorkból jelentik: Borzalmas pusztításokat visz véghez a hőség, amely tegnap 102 Fahrenheit fokkal elérte tetőfokát. Itt eddig tizenkilenc, az Egyesült Államok keleti részében összesen háromszáz halált okozott a pokoli forróság. És a hatóságok nem akarják nyitva tartani éjjelre a nyilvános parkokat, ami miatt óriási felháborodás. A washingtoni meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre nincs kilátás arra, hogy az időjárás javuljon. Az öngyilkosságok száma a nagy hőség miatt egyre szaporodik.

— Nagy tűz a fővárosban. Budapestről jelentik: Ma délután fél háromkor nagy riadalom verte fel a Szondy-utca környékét. A Szondy-utca és Vörösmarthy-utca sarkán álló nagy háromemeletes bérpalota fedélzetén lángnyelvek csaptak fel és az egész házat füsttenger borította el. Néhány perc alatt lángbaborult az egész tető. Ekkorra megjelentek a tűzoltók, öt órség tűzoltói vonultak ki gőzfecskendővel és tololétrákkal és a tűz lokalizálásához fogtak. A lakók közt pokoli pánik tört ki. Az égő bérpalotából és a környező házakból a lakosság apraja nagyja kirohant az utcára és halálfélelemben nézte az oltást. A rendőrség is kivonult, mert óriási néptömeg esődült össze a tüzeset színhelyén.

— Öngyilkosság. Mozsonyi János 49 éves napszámos a Thököly Imre-utca 49. számú házpadlásán ma délután felakasztotta magát. A vele együtt szolgáló Csobán György kocsis vette észre és levágta. Eszméletlen állapotban szállították a kórházba.



— A szerelmes gimnázista. Gyöngyösről jelentik: Halállal végződő, véres szerelmi tragédia történt Gyöngyös mellett, a Mátra hegyében. Öngyilkos lett Jelfy Tibor fővárosi VIII. osztályu gimnázista. Jelfy tegnap délután ment Gyöngyösre és rokonánál Novák József dr. kórházi orvosnál szállt meg. Este rokonaival a színházban és a Bruckner-kertben volt, honnan éjfélkor ment haza. Reggel 5 órakor azzal vált el a nagybátyjától, hogy kirándul a Mátrába. Omnibuszon ment ki Benére s ott a vendéglőben vörösbort rendelt, majd papírt kért és leveleket írt. Azután tovább indult befelé a hegyek közé, kiválasztott egy alkalmas helyet, levetette kabátját, ingét, kalapját és halántékra lőtte magát. A golyó azonnal megölte a szerencsétlen fiút. Öngyilkosságának az okát nagybátyjához írt levelében tudatja, melyhez egy fővárosi estilap egyik közleményét csatolta. — Eszerint Láng Margit fővárosi tanítónő menyasszonya lett egy tanárnak, de az esküvője előtt bele szeretett Jelfy Tiborba. A házasság emiatt visszament, a leány megmérgezte magát s meg is halt. A szerencsétlen fiatalember a leány nélkül nem tudott élni. Nagybátyját arra kérte, hogy a Mátrában temettesse el, koporsójába ideáljának az arképét és két szál nefelejtset tegyen és szüleivel öngyilkosságát ne tudassa. A holttestet Budapestre szállították.

— Öngyilkosság a gőzfürdőben. Temesvárról jelentik: A városi közkórházzal szemben levő gőzfürdőbe ma reggel hét órakor beállított egy ötven év körüli férfi és kádfürdőt kért. Nyugodtan viselkedett és távolról sem látszott meg rajta, hogy a halál gondolatával foglalkozik. A nyolcas számú kabinban kapott helyet és csakhamar magára zárta az ajtót. Egy félóra telt el, amikor hirtelen pisztolylövés hangzott a kabinból. A fürdő személyzete ijedten rohant az ajtóhoz, amelyet azonban nem tudtak kinyitni. Azonnal értesítették a rendőrhatalóságot és a helyszínén megjelent Finta, ügyeletes tisztviselő lakatossal kinyitatta az ajtót. A fal mellett álló divánon ott feküdt a szerencsétlen ember és szájából erősen patakzott a vér. A golyó fejét járta át és azonnal megölte. A holttest hátán feküdt, üveges tekintete ijesztően meredt a belépőre. A pisztolyt a vízzel telt kabinban találták meg. A kis asztalkán két levelet találtak, az egyik a Klein Vilmos örökösei égnék, a másik Weisz Sámuelnek szólt. Azonkívül egy kis papírlapot is találtak az asztalkán, amelyre tintával ez volt német nyelven felírva:

Kérem a történetekről a Klein Vilmos örökösei céget és az én családomat, Belváros, Nándor-tér 3. szám alatt, kiméletesen értesíteni. Holttestemet kérem egyenesen a temetőbe szállítani és ott minden szertartás nélkül eltemetni. Weisz Samu.

Az öngyilkos ötvennégy éves volt és azelőtt mint kereskedő szerepelt a temesvári piacon. A Losonczy-téren volt élelmiszer-kereskedése. Tavaly eladta az üzletet és azóta ügynökkösködött. Családját csak nehezen tudta eltartani és a gondok elől a halálban keresett menekvést.

— Öngyilkos pénztárosnő. Kolozsváron tegnap megmérgezte magát Sajtos Katinka, a kolozsvári vasuti állomási jegypénztárnoknője. Reggel bezárkózott a szobájába és miután estig nem jött elő, rátörték az ajtót és a szerencsétlen leányt a földön találták eltorzult arccal, holtan. Kokainnal megmérgezte magát. Sajtos Katinka ideges, hisztérikus leány volt és a kuszált, zavaros leveléből, amit hátrahagyott, az olvasható ki, hogy reménytelen szerelem miatt lett öngyilkos.

— Letartóztatott házasságszédelgő. A mezőhegyesi csendőrség tegnap egy többszörösen körözött, katonaszökevénynt tartóztatott le. Tegnapelőtt Muszil József körözött egyén beállított az ottani központi szállodába és mint földbirtokos mutatkozott be a szálloda kaszirnőjének és rövid beszélgetés után előadta, hogy ő a kaszirnőbe szerelmes és hajlandó feleségül venni, de holmi családi ügyei vannak Nagymajláton, elintézendők kísérelje el oda. Hogy feltűnő ne legyen, mint testvérét fogja ott bemutatni. A leány belement a dologba, el is utaztak Nagymajlára, ott egyenesen a község jegyzőjéhez ment, akinél már egy más alkalommal bemutatkozott volt mint földbirtokos. A jegyzőnek előadta, hogy ő az ottani postamesternőt szeretné feleségül venni s kérte, miszerint járna ezen ügyben kezére, mit a jegyző készséggel meg is tett s így a jegyző protekciója révén az eljegyzés meg is történt. Azonban a csendőrség kezében már az ál földbirtokosra vonatkozólag több törvénybe ütköző cselekmény adatai voltak, a többek között az is, hogy Muszil már nő, még pedig egy eleki földbirtokos nevelt leánya a felesége. A csendőrség, aki nem igen ismer tréfát, az eljegyzés után a házasságszédelgőt letartóztatva és így a házasság bizonytalan időre el lett halasztva.

— Ebek harmincadján. Borzalmas és egyben rejtélyes ügyben nyomoz öt nap óta az alsólendvai csendőrség. Vasárnap reggel Gyertyános község határában egy 60 év körüli ismeretlen nő holttestét fogták ki a holt Mura nádas ingoványos ágából. A hulla borzalmasan meg volt csonkítva, a lábfejek, kezek, orr és fülek teljesen hiányoztak s az arc is a felismerhetetlenségig el volt torzulva. A leletről jelentést tettek a községi birónak, aki csak másnap jelent meg a színhelyen, de ekkor már a hulla helyén csak egy koponyát, egy csomó csontot és ruhafoszványokat találtak. Megtörtént az a borzasztó könnyelműség, hogy a hullát éjszakára a szabad ég alatt hagyták s azt a község kutyái felfalták.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 2—5-én a következő születéseket, halálozásokat jelentették be: Született: Karkó István napszámossal Péter nevű fia. Kracsony Mihály napszámossal Mária nevű leánya. Somogyi István kőművesnek Margit nevű leánya. Nagy Károly szappanosnak Gáspár nevű fia. Fölesinczky János honv. őrmesternek Margit nevű leánya. Britt Lajos kőművesnek Lajos nevű fia. Mészáros József automobil kalauznak Lidia nevű leánya. Varga Mátyás vasuti fékezőnek József nevű fia. Ferenczi János géplakatosnak Ilona nevű leánya. Vankó Béla kőművessegédnek Mária nevű leánya. Béli József cipészsegédnek Lajos nevű fia. Kotroczó Lajos vasuti szertárnoknak István nevű fia. Szternák József máv. s. fékezőnek József nevű fia. Solymosi Mihály cipésznek Gizella nevű leánya. Tesier László munkásnak László nevű fia. Mák József bognárnak Ernő nevű fia. Vecsernyés József fékezőnek Ilona nevű leánya. Truca Miklós napszámossal Miklós nevű fia. Meghalt: Pozsy Mihály 38 éves napszámossal. Sisák Juliska 14 éves nyomdai leány. Bogyán Todor 65 éves napszámossal. özv. Majorosik Jánosné 60 éves napszámossal. özv. Bomancz Lőrinczné 77 éves napszámossal. özv. Rózsa Györgyné 66 éves magánzónó. özv. Misler Jánosné 81 éves magánzónó. Kalmár József 32 éves vaskereskedő s. Jovin György 4 éves fiú. özv. Csezák Györgyné 77 éves magánzónó. özv. Messmann Antalné 76 éves napsz. Házasságot kötöttek: Seres Lajos munkás Kiss Zsuzsannával. Kosnicza János bolti szolga Szavín Divánával. Pankó István aszt. s. Junger Terézszel. Muzsát Mihály vonatfékező Dávidházi Gizellával.

— Tulzsufolt raktár miatt női börténkének tenniszverők, sportcikkék, utazó bőröndök utazó készletek, sétabotok s más cikkek mélyen leszállított árba lesznek eladva Hegedűs Gyula kefe, pipere, illatszerek és bőrdisztribútor

kereskedésében Arad, Andrassy-tér 15. Telefon 506. 228

— Szőlősgazdák figyelmébe. A fűrt-peronospora még mindig erősen pusztítja a fűrtöket; — sürgősen ajánljuk tehát a tőkék rézkénporral való befúvatását, mely egyedüli biztos védőszer. — Rézkénpor állandóan nagy készletben van. Vojtek és Weisz Arad. 2936

— Felhívjuk az olvasó közönség szives figyelmét a Csipke Áruházak mai lapunkban közzétett érdekes hirdetésére. 2597

— Discretió mellett azonnal és olcsón készítt mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray-utca, gr. Hunyady-palota. 888

— Szabó-féle pármal ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcot üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármal ibolyaszappan 70 fillér, 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz, Hansz Neszter droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros Miskolcon. 1108

— Francia illőrök legbiztosabb készítésére — házilag — a illőr aroma 1 üveg 60 fillér. Vojtek és Weisznál. 1450

## KERESSÜK MINDENBEN A LEGJOBBAT!

Legyünk óvatosak az egészséges ivóvíz választásánál, igyunk és kérjük Szántói természetes szamandóit — vanyuvizet, mely gazdag, természetes szén-savtartalmánál és rendkívül szerencsés vegyi összetételénél fogva igen kellemes ízű, az egészségre nézve, hasznos, előnyös.

### ASZTALI és GYÓGYVIZ.

Bornak: FÜSZER.  
Betegnek: GYÓGYSZER.

3647

Egészségesnek: JVSZER.

Főraktár: ARADON ÉLES ÁRMIN fűszerkereskedőnél.

## A gyermekbiróság előtt.

— Egy délelőtti története. —

(Fővárosi levél.)

Budapest, július 3.

A Bakonyi Kálmán budapesti törvényeséki bíró elnöklete alatt működő gyermekbiróság a nyári meleg dacára sem pihen. Még egyre folynak a tárgyalások s naponta érdekes eseteket figyelhet itt meg a szemlélődő ember. Kitanult, megrögzött kis gonosztévők olyan gyakorlatossággal védekeznek, hogy öreg bűnös társaiknak is dicsőre válna védekezésük. Szinte látja bennük az ember a jövő gonosztévőit, az álkulesos, az acélfurós betörőket, ha csak a társadalom valahogy még nem könyörül rajtuk s ki nem ragadja őket a posványból.

Egy tolvajsövetkezet áll a bíróság előtt. Heten vannak a kis gonoszok s már tegnapelőtt óta dolgot adnak a bíróságnak, sanyi mindenféle bünt követtek el. Az elnök biztos kézzel vetkőzteti őket mezitelenre s ennek látára ők maguk is megijednek. Három közülük, — ők a főbűnösök — kevés megbánást mutat. A vesztüket érzik, mert tizennégy esetben bizonyították rájuk, hogy kis vezérük élén lopni indultak. Egy tizennyolcéves suhane is van közöttük; ez ellen pláne már leánykereskedés címén is eljárást indítottak.

Ez tudja, érzi, hogy hamarosan nem mehet haza, mert amíg a bíróság visszavonul ítéllehozatalra, hangosan könyörög az anyjának:

— Aztán, ha elítélnek, kérje a szabadláb-rahelyezésemet. Meg akarok szökni!

# SALAMANDER cipők elárúsítása.

Engelhardt-féle Kneip  
**SZANDAL-CZÍPŐK**

1916 már megérkeztek.

Óriási választék tennisz-czipőkben.



A n. e. közönséget uszitel-  
tel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER”,  
gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült meg-  
szereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALA-  
MANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly  
alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és ele-  
gáns cipőt **Egységárak:** Hölgyek és urak részére 16 K. 50 f.  
luxus kivitel 20 „ 50 „

## WEINBERGER JÁNOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza.

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312 szám.

Aradán elszánt dac villan fel, amikor meg-  
hallja, hogy három esztendőt kapott. A többiek  
hat hónaptól két esztendeig terjedő büntetést  
kaptak.

Egy csomó apró eset után megint érdekes  
tárgyalás következik. Egy szőkefürtű, remegő,  
alig tizenkétesztendős leányka áll vádlottként a  
bírószék elé. Szörnyű bűnnel, zsarolással és  
életveszélyes fenyegetéssel van vádolva. És az,  
aki őt ezzel a bűnnel vádolja, a saját apja.

Egy pénzügyminiszteri titkár tette a felje-  
lentést a kis Sz. M. ellen, aki a titkár urnak tör-  
vénytelen gyermeke. Az édesanyja akkor hozta  
még a világra, amikor leány volt s megtévedt.  
Később az anyja férjhez ment egy napszámos-  
hoz, akinek azonban szálla volt a szemében  
az idegen gyerek. Folyton ütötte-verte s egy  
jó szava se volt hozzá soha.

A kis szőke leány apai szeretet után vá-  
gyódott. Levelet írt hát az édesapjának — a  
titkár urnak — szeretettől áradó levelet, de  
együttal pénzt is kért benne, sőt meg is fenye-  
gette arra az esetre, ha az apai szeretet már  
egészen kihalt volna belőle.

És az édesapa rosszabb volt, mint a mos-  
toha, mert a bírósághoz szaladt és feljelentette  
a saját gyermekét zsarolás és életveszélyes fe-  
nyegetés címén. A tárgyalásra el se jött. Hiva-  
talos ügyben el kellett utaznia.

Igy került a kis, szőke remegő leány a  
gyermekbírószék elé, amely azután könyörüle-  
tebb apának mutatkozott, s a kisleányt dorgá-  
lásra ítélte.

### KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

#### Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távlati közlés.

Budapest, július 5.

Kínálat, vételkegy gyenge, 3 ezer mm. 5 fillérrel  
drágább.

Ár árak 50 kilóként számítva:

Déli 2 órai  
szállítás

Buza 1911. októberre	11.65-11.65	11.69-11.70
Buza 1911. áprilisi	11.94-11.94	11.99-12.00
Rozs 1911. októberre	9.36-9.37	9.38-9.39
Tengeri 1911. augusz.	7.59-7.60	7.62-7.63
Tengeri 1911. májusi	6.82-6.83	6.76-6.77
Zab 1911. októberre	7.92-7.93	7.95-7.96

#### Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Július 5.

Magyar aranyjárdék 40/0	111.90
Magyar koronajárdék 40/0	91.20
Magyar koronajárdék 3 1/2 0/0	80.15
Magy. földteherm. kötvény 40/0	91.75
Horvát szlavin földteherm. kötvény	94.—

Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	153.—
Osztrák járadék papírban	92.45
Osztrák járadék ezüstbe	96.10
Osztrák járadék aranyban	116.50
Osztrák koronajárdék 40/0	92.25
1880. évi osztrák államsorsjegy	161.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.55
Magyar hitelbank-részvény	829.25
Osztrák hitelintézeti részvény	654.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	746.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.02
Német birodalmi márka	117.45
London vista	240.17 1/2
Páris vista	94.87 1/2
20 márkás arany	23.50

### A Temesvári Lloyd-Társulat.

terményosarmokának hivatalos árjegyzése.

Távlati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911 Jul. 5

#### Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	10.70-10.75
75	10.80-10.85
77	10.90-10.95
78	11.00-11.10

#### Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	10.60-10.65
Rozs	8.15-8.20
Arpa	7.90-7.95
Zab	8.40-8.50
Tengeri	6.85-6.90

### Budapest-Köbányai sertéskereskedelem

— Jul. 5. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kil-  
ogrammon feletti súlyban — állérig; közép páros-  
ként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban — áll-  
érig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon feletti súly-  
ban 168-170 fillérig; fiatal közép páronként 251-320  
kilogrammig terjedő súlyban 171-174 fillérig; könny-  
vázúknak 250 kilogrammig terjedő súlyban 164-169  
fillérig.

Sertéselészám: jun. hó 30. napján volt kész-  
let 27891 darab, jul. 2. napján behajtott 810  
darab, jul. 2. napján elszállított 270 darab, július  
3. napjára maradt készletben: 28431 darab.  
A kisott sertés fizet. irányzata csendes.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

### NYÁRI SZINHÁZ.

Aradon, 1911. július 6-án csütörtökön

#### A vig őzvegy.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leó.  
Zenejét szerző: Lehár Ferenc. Fordította: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Zéta Mirkó	Polgár S.	Bogdán ovic	Halmi I.
Valencienna	Zalai Margit.	Szilváne, neje	Gyórfi T.
Danilovics	Heltai J.	Kromov	Szabó S.
Glavári Hanna	Dikcs Nusi	Priscis, őrnagy	Herold E.
Rosillon	Cseh Ferenc.	Pra-covia	Benkőné.
Szt. Brioch	Keller J.	Nyegus, írnök	Varnay Janó.

Kezdeté este 8 órakor.

### APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrassy-terti új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma, csütörtökön 1911. július 6-án:

1. Tiflisz, Kaukázus fővárosa. Eredeti főlvetel. — 2.  
Schultze örökös lesz. Pompás bohózat. — 3. A változó  
szerelem. Dráma. — 4. Osztrák-magyar hadsereg. Ter-  
mészet után. — 5. Az öreg harangozó. Megható színmű.  
Színes film. — 6. Alarcosbál után. Kacsagató. — 7.  
Aaszonyhűség. Tragédia. — 8. A tigris mint örökös-  
Humoros.

Előadások délután 6 órától.

Utolsó előadás este 11 óráig.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. 1-6  
hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill.,  
IV-ik hely 20 fill.

### URANIA

mozgófénykép színház.

(Bárod Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-ter. mellett.)

Ma, csütörtökön 1911. július 6.

1. A legyőzöttek. Dráma. — 2. A gyomorhajós. Bohózat.  
— 3. Oroszország. Látványosság. — 4. Szenzációs aktua-  
litások. Eredeti főlvetel. — 5. A szerelem koldusa. Dráma.  
— 6. Jancsi és Rozália szerelme. Bohózat. — 7. A gyar-  
matos leánya. Színes főlvetel. — 8. Pali sürgönyhordó.  
Kacsagató. — 9. Pathé Zsurnál. Aktualitások mozgófény-  
képekben.

Előadások d. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60  
fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

### NYILTTÉR.\*

## Dr. Messer Károly

ügyvédi irodáját 2991

Aradon, Karolina-utca 4.  
I. em.

## megnyitotta.



Világhírű  
amerikai  
és angol

### sandalcipők

óriási választékban, előnyös

nyári áron árúsít, csak 2541

### Kutányi J.

Arad, Vörösmarthy-utca 1. Telefon 335.

# NEUMANN M.



ári szabó, cs. és kir. udv. és kam. szállító.

## Férfi-, fiu- és leányka ruhatelepe ARAD.

Külön osztály mérték szerinti megrendelésekre.

**Legszebb ernyők! Legjobb fűzők!**

**Varga D. Daninál** kaphatók  
Arad, Andrassy-tér 20. sz.

Ernyő javítások és áthuzások pontosan és gyorsan készíttetnek.

Derékfűzők méret után a legújabb formákban.

### Apró hirdetések.

Minden szó 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, feltűnőbb szedéssel 8 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők.

#### Ki venne nőül

20 éves, csinos, teljesen egyedül álló árva leányt 400,000 korona vagyonnal? Csakis komoly ajánlkozók (ha vagyontalanok is) irjanak e címre: Fides, Berlin 18. 2956

#### 1 doboz 100 drb.

levélpapír 1 korona. Amerikai töltő tollszár 1 kor. Gyümölcs szalvetta 100 drb. 1 kor. Salicillal telített valódi pergament papír kapható Pichler Sándor könyv- és papírkereskedésében Arad, Szabadságtér 1. sz. 2551

#### Könyvtőlesztésükben

egy tanuló és egy tanuló leány fizetéssel felvétetik.

#### Zhököly Jmre-utca

37. szám alatt egy szép magas kétszobás udvari lakás augusztus hó 1-től kiadó. 1986

#### Két intelligens fiu

tanulónak felvétetik azonnal, vagy az iskolák végeztével. Dürr Gusztáv csemege, fűszer, ásványvíz kereskedésében Aradon. 2225

#### Karácsonyról

visszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiadva Ingusz I. és Fia könyv és papírkereskedésében Andrassy-tér 16. Maurer-féle kilométer automobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér. 556

#### Cseplési felügyelőt

keres azonnali belépésre Éles Géza dr. gazdasága Bokszeg. 2969

#### Polgári iskolai tanítónő

tanít tantárgyakat, németet, franciát. Címe Krausz Paulin könyvkereskedésében. 2642

#### Használt írógépek

gyárilag javított állapotban bámulatos olcsó árban kiadásra tartanak. Lukács Rezső, írógépüzlet Luther Márton-utca 1. szám. 2426

#### Eladó

70 hektóliter 5 éves 6-bor Aradán Sofronnál Világoson. 2786

#### Egy 3 szobás lakás

480 koronáért aug. 1-ére kiadó. Berona-utca 4. 2980

#### Eladó

egy jó karban levő földszintes ház szőlőskerttel, udvari épület, 15 évig adómentes, gróf Károlyi Gyula-u. 10. (volt Kiskarika-utca). Ugyanott egy 2 szobás lakás augusztus 1-re kiadó. Bővebbet dr. Kilényi Zoltán ügyvédi irodája József főherceg-ut 8. sz. 2960

#### Eladó ház.

Part-u. 4. számú ház, öt lakással, szabad kézből jutányos áron eladó. 2973

#### 3 szobás lakás

minden hozzátartozó helyiségekkel együtt Kis Ernő-utca 4. sz. alatt augusztus 1-ére kiadó. Értekezhetni ugyanott a házmesternél. 2970

#### Egy intelligens

19 éves, házas árvaleányt csekély hozománnyal férjhez adnék. Ajánlatokat „Szorgalmas 19.” jelígre a főpostára kérek. 2964

#### Ponny-kocsit

esetleg teljes ponny-fogatot keresek megvételre. Ajánlat telefonon vagy levélben „Ponny-kocsi” címen e lap kiadóhivatalába küldendő.

#### Január

fizetéssel és egy fiatal asztalossegéd felvétetik, Freiman József képkeretező üzletében Salacz-utca. 2927

#### Bizalmi,

vagy más irodai teendőket vállal óvadékképes, kereskedelmi végzett, katonaságnál nevelt, gyakorolt fiatal erő. — Megkeresések „Augusztus 1.” címen a kiadóhivatalba kéretnek. 2976

#### Négy polgárit vizgett

jó írású fiu, helybeli gyárban gyakornoknak felvétetik. Cím a kiadóhivatalban. 2984

#### Könyvvezető

mérlegképes s egy fiatalabb Saldo contista kerestetik aradi angró üzlet részére. Ajánlatok „Szorgalmas” jelígre a kiadóhivatalba kéretnek. 2977

#### Percentes kimerőt

keresek, vidéki nagyforgalmu korcsmába. Román nyelv tudása és 700 korona biztosíték megkívánatik. Cím a kiadóhivatalban. 2985

#### Eladó ház

Pábián László-utca 8. szám alatt. Bővebbet Orczi utca 8. szám, a háztulajdonosnál. 2989

#### Jrodista kisasszony

kezdő fizetéssel, azonnali belépésre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 2987

#### III. éves technikus,

ki egy szigorlattal és több évi gyakorlattal bír, szakmabeli, vagy bármilyen foglalkozást keres. Megkereséseket „Technikus” jelígre a kiadóhivatalba kér. 2983

#### Németajku uri leányt keresek,

aki 15 éves leányomat németül tanítaná. Bővebbet Demeter-u. 92. sz. alatt. 2990

# Kocsis

ki magyarul ír és olvas, lehetőleg kiszolgált lovassági altiszt, (huszár, tüzér vagy szekeres)

felvétetik.

Jelentkezni lehet

## Molnár Miksánál

Központi szálloda, este 6—7 óra között. 2979

#### Építetők figyelmébe!

## Csobán Tivadar építészeti irodája.

Arad, Deák Ferenc-utca 20a. sz.

Van szerencsém értesíteni az építetők közönséget, hogy az építészeti téren mindennemű munkákat, ugymint:

tervezéseket, új építkezést, régi épületek átalakítását

ugy helyben, mint vidéken a legjutányosabb árban készik.

Tisztelettel:

**Csobán Tivadar,**  
2631 építész.

## Négy szobás emeleti lakás

azonnal kiadó, évi bér 450 korona. Eladó Aradon, a belvárosban egy

## emeletes ház

két utcai telekkel, 8400 korona jövedelemmel. Vételhez csak pár ezer korona kell. 2986

Eladó Gyorokon teljesen

## termő szőlő,

1—2 holdas, négyszögölenként 2 koronájával.

Értesítést ad

**Kiss András** ur,  
Arad, Deák Ferenc-utca 2.

## Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban

## Diamant-nál

Atzéli Péter-utca 2. (az udvarban)

## Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára  
Weitzer János-utca 2. szám.

Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától fejebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakszerű javító-műhely.

## Nyaraló

a szőlőben.

Közvetlen a h. m. vasut megállónál a nyári időszakra

## kiadó

egy uri nyaraló teljes berendezéssel, zongora használattal.

Ugyanott eladó 25 hold természetben levő szőlő tetszésszerinti részletekben igen kedvező

részletes 6 évi megfizetésre. Mindenről felvilágosítást ad

**Kászonyi Aradköviben.**  
2498

## Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket

## csillárokkal

együtt kedvező ártételek mellett szerei és szállít

## KOCH DÁNIEL

villamoscsongó és telefonberendezési vállalkozó  
Arad, Deák Ferencz-u. 42.

## maculatura

jutányos áron

## eladó.

Fekete felselyem ernyők 1.95. reklám ár!

Versenyen kívüli árak!

Selyem tafet-szoknya minden színben 5 50  
Moire selyem-szoknya fekete is ... 3.90  
Mosó alsószoknyák minden színben ... 1 60  
Reformfűzők legújabb szabás ... 3.50

Nyári keztyűk 20 krajcártól feljebb.

Remek szép réz karnis I 75 a kirakatban  
latható. Vitrage rud 15, 18, 25 krajcár.

Csipke maradékok félárban.

Fehér, fekete, kreme, drapp csipkék és  
betétek 50% árleszállítással kiárúsítva,  
amíg ezen készlet tart. — Megtekinthető  
vételkenyszer nélkül.

Jól mosható delain blousok reklám ára 1.45. Szabad-  
ság-téri oldalon levő kirakatban megtekinthető.

Jól mosható ruhavásznak, remek színek,  
piros fehér és fekete is, métere 35  
... krajcár. ...

Selyem batisztok, 150 minta, olyan mint a  
valódi selyem, métere 50 krajcár.

Feltűnő olcsóság! női hosszú lüster-köp-  
peny, tegethof, szürke és fekete színben  
5.90—6.50 frt. Még van 20—30 darab.

Női felöltők, köpenyegek, kabátok, fekete  
és színes; a confectió osztály nagyobbitása  
miatt gyári árban árusítatnak a míg a  
készlet tart.

... Remek szép férfi ...  
nyakkendők és férfi  
ingek nagy válasz  
tékban, férfi haris-  
nyák ... 19 krajcár.

Kérem a kirakatokat  
... meztekinteni! ...

Női ingek, corsettek, nadrágok és szok-  
nyák chiffonból és batisztból nagy válasz-  
tékban.

Csipkeszövetek 30 krajcártól  
feljebb nagy választékban. :

HOFFMANN SÁNDOR ARADON, SZÍNHÁZ-ÉPÜLET.

Fehér himzett batisztok 45 krajcártól fel-  
jebb remek mintákban. 1901

Csipkefüggönyök aj-  
tóra és ablakra 35  
krajcártól kezdve.

3 m. nagyságu finom  
szőnyeg 22.50 frt.  
rendes ára volt 35 frt

Legújabb! Marquissette grenadin fehér és minden színben 90 krajcár.

# Radó Gyula

≡ **uj divatháza** ≡

!! **Arad, Andrássy-tér** !!  
!! **Weitzer-utca sarkán** !!

**Gyászruhák és gyászblusok.**

..

⚡ ⚡ **Rendkívül nagy választékban.** ⚡ ⚡

## Szabott árak!

**Elismert legjobb szabásu**  
**divatblusok.**

**Pongyolák, jupponok,**  
**Készluster és vászon costümök,**  
**Kész batist ruhák,**  
**Lüster-, selyem- és gummi-**  
**köpenyegek,**  
**Női divat aljak**